

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), DECEMBER 11, 1947

ŠTEVILKA (NUMBER) 241

Domače vesti

V bolnišnici

V University bolnišnici se je danes podal dobro poznani Jože Pograjc. Upamo, da bo kmalu zopet zdrav in vesel!

Seja Vse-slovanskega kongresa

Jutri večer ob osmih se vrši seja Vse-slovanskega kongresa v Cleveland hotelu. Vabi se zastopnike in one, ki se zanimajo, da se udeležijo.

Vaje za "Vaško Venero"

V petek večer ob 7:30 uri se vršijo vaje za igro "Vaška Venera", katero poda dramski zbor "Naša zvezda". Obenem se bo vršila seja, na katero se vabi vse članstvo, ker je več važnih stvari za ukreniti.

Councilman Kovačič v bolnišnici

V St. Alexis bolnišnici se nahaja councilman 23. varde, Edward J. Kovačič. Podvrčel se je moral manjši operaciji in prijatelji ga lahko obiščejo. Zelimu skorajšnje popolno okrevanje!

Za otroško bolnišnico

Pri podružnici št. 39 SANSa sta darovala za otroško bolnišnico poznana Louis in Mici Pečenko \$5 v spomin pokojne Mary Pucel.

V našem uradu so pa darovali za otroško bolnišnico Mr. in Mrs. Louis Belay, 6616 St. Clair Ave. \$5 v spomin pokojne Angel Levstik in Mr. Frank Krnc, 6618 Bonna Ave., \$5 v spomin pokojne Ivane Renko.

Vsem prispevateljem naša iskrena zahvala!

Letna seja

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši letna seja društva "Svoboda" št. 748 SNPJ v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Assesment se bo pričelo pobirati še ob 7. uri. Na dnevnem redu bodo volitve uradnic za prihodnje leto, po seji se pa vrši zabava in zamenjava božičnih daril. Članice so vabljeni, da se udeležijo v polnem številu.

Zalostna vest

Mrs. Frank Dacar iz Grove-wood Ave. je prešla iz Irwin, Pa., vest, da je tam umrla 28. novembra Mrs. Caroline Roberts, rojena Svešnik. Rojena je bila v Irwinu in je bila 25 let stara. Tam zapušča moža, mamo Mrs. Angelo Svešnik, 4 sestre in brata. Bodi ji lahka rodna gruda, preostalo pa naše sožalje!

Nov grob

MARY VIDMAR

Snoči je preminila v Huron Rd. bolnišnici Mary Vidmar, preje Fraithoffer, stanujoča na 1187 E. 173 St. Pogreb oskrbuje Železov pogrebni zavod. Podrobnosti poročamo jutri.

ANGLESKO LETALO POSTAVILO REKORD

LONDON, 10. dec.—Londonški News Chronicle poroča, da so angleški znanstveniki uspešno preiskusili novo jet letalo, ki je letelo z brzino 1.800 milj na uro.

CHURCHILL V PARIZU

PARIZ, 10. dec.—Bivši angleški premier Winston Churchill se je danes ustavil na letališču Le Bourget. Nahaja se na poti za Marrakech, Maroko, kjer se namerava odpočiti.

NAPOVEDANA SPLOŠNA STAVKA JE V RIMU V POLNEM RAZMAHU

Računa se, da se bo 500,000 delavcev udeležilo stavke

RIM, 11. dec.—Prva splošna stavka po 25 letih se je danes začela širiti po celim Rimu in grozi, da bo popolnoma paralizirala celo mesto.

Takoj po polnoči se je ustavil ves transport in delavci so za nedoločen čas prekinili delo. Borba delavcev za zimsko pomoč, zvišanje mezd in kaznovanje policije, ki je streljala na moške, žene in otroke, se je začela.

Rimski odbor krščanskih demokratov je po objavi splošne stavke napadel delavske voditelje, češ, da je stavka politični maneuver in da je zahtevam delavskih unij bilo že zadosteno. Odbor je tudi pozval krščansko demokratske delavce, naj ostanejo na delu.

500,000 delavcev se bo verjetno odzvalo

Uradniki delavske zbornice za rimsko provinco so danes izjavili, da se nadajo, da se bo vabilo za splošno stavko odzvalo 500,000 delavcev, kar pomeni vse delavstvo Rima. Izjema so le delavci, ki imajo nujno delo.

Delavska zbornica je izdala buletin, v katerem je rečeno, da ni nobene bojzani, da bo prišlo do nemirov ali pa incidentov.

Akoravno vlada hi takoj po objavi stavke poslala na ulice močne oddelke policije, je pozneje močno zastražila vladne urade, radio postajo, elektrarne, železniške postaje, zunanje ambasade in druga poslopja.

Krščansko demokratski poskus, da se razbije stavko

Vlada je poskušala, da prepreči ali pa odloži stavko. Ministri delavstva, javnih del in poljedelstva se v finančnem ministru pogajajo s predstavniki delavske zbornice.

Možnosti, da bodo krščansko demokratski delavci poskušali razbiti stavko, so se pojavile, ko je družba, ki lastuje poulične železnice, telefonirala policiji, da so krščanski delavci pripravljeni delati naprej, če jih bo policija zaščitila.

Delavstvo poleg ostalega zahteva odobritev 10,000,000,000 lir za javna dela, pri katerih bi dobili zaposlenje brezposelni delavci, katerih število v samem Rimu znaša 18,000. Glasilo delavske zbornice je večerj obtožilo vlado, da je za javna dela odobrila le dve milijardi.

Stavka se utegne razširiti na 1,094 ostalih mest

Delavski predstavniki niso hoteli povedati, koliko časa bo trajala stavka, toda dopisniku United Press-a so izjavili, da se bo proširila tudi na 1,094 ostalih mest in vasi širom cele Italije.

Izjema pri stavki so peki in mlinarji, uposlenci v trgovinah s hrano, v javnih tržnicah, mlekharnah in restavracijah za ljudstvo. Poleg njih je izjema omejeno število uradnikov pri pošti, ki bodo oddajali in sprejemali telegrame, osobe bolnišnic, informacij in transportni delavci ki razvažajo mleko in hrano.

Delavska zbornica je zagrozila s splošno stavko, ko je preteklega petka na ulicah rimskega predmestja policija ubila enega brezposelnega delavca.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Armadno letalo se ponesrečilo v Labradorju

WESTOVER FIELD, Mass., 10. dec.—Štirimotorno transportno armadno letalo, v katerem se je nahajalo neugotovljeno število potnikov, je preteklo noči treščilo v bližini Goose zaliva, Labradorju. Vest so sporočili iz urada zračnih sil.

Razbite ostanke letala in "sledove preživelih" je našla zračna ekspedicija štiri milje od arpadne postojanke pri zalivu. Kot se poroča, je letalo treščilo na groba tla z ledom.

V poročilu ni jasno povedano, če je letalo prevažalo potnike ali pa tovor. Če je prevažalo potnike, je moglo v letalu biti do 45 oseb.

Lieut. Stanley H. Bear, ki ima pri zračni sili službo za "prvo pomoč," je dobil ukaz, naj se poda na lice nesreče in s padlom spusti preživelim zdravniške potreščine.

RADIO DIREKTORJI GROZijo, DO BODO STAVKALI

NEW YORK, 10. dec.—Newyorški lokal Radio Directors Guild (AFL) je odobril stavko, ki naj bi se pričela s 1. januarjem proti radio postajam NBC, CBS, ABC in WR. Organizacija direktorjev zahteva minimalno plačo za glavne direktorje v znesku \$250 tedensko. Do sedaj so direktorji imeli tedensko \$100.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Mrs. Kastelic je poslala 438 zavojev hrane in obleke potrebnim v Sloveniji

Včerajšnji Cleveland Press je priobčil na prvi strani reportažo Richarda McLaughlina o enem sv. Miklavžu, ki se ne ozira pri delitvi svojih darov na Božič ali pa druge praznike, ampak je na delu vsak božji dan. Ta sv. Miklavž ni nihče drugi, kot pa Mrs. Matilda Kastelic, ki stanuje na 383 E. 152 St.

Cleveland Press, kot prvi reporter, je vsled tega požrtvovalnega dela izbral Mrs. Kastelic za svojega vzornega sv. Miklavža. Pa saj ni čudo! Doslej je poslala v Jugoslavijo 438 zavojev hrane in obleke in reporter jo je zasačil ravno ko je pripravljala 438-ti paket!

Mrs. Kastelic je bila rojena v okolici Hinje v Sloveniji. Svojo "karijero" sv. Miklavža je začela po vojni, ko je poslala paket ali dva svoji sestri v staro domovino. Sestra ji je pisala o družinah, ki živijo v veliki bedi, nimajo zadosti hrane in obleke in ne drugih osnovnih potrebščin.

Z denarjem, ki si ga je prihranila, ko je delala v vojni tovarni, je Mrs. Kastelic financirala svoje podjetje, ki je sicer spravilo njeno vložno knjižico v žalostno

TRETTJA STRANKA JE MOŽNOST, PRAVI WALLACE

ITHACA, N. Y. 10. dec.—Bivši podpredsednik Združenih držav Henry A. Wallace je danes izjavil, da bi bila pri predsedniških volitvah prihodnje leto organizirana tretja stranka, če ne bo prišlo do spremembe ameriške zunanje politike.

Ko so ga časnikarji na konferenci vprašali, če se bo nahajal na čelu te tretje stranke, je Wallace odgovoril:

"Storil bom, kar bo v mojih močeh."

Wallace se sedaj nahaja na govorniški turi po New Yorku.

ZENA NAŠLA SVOJEGA "MRTVEGA" MOŽA V ZAPORU

FORTH WORTH, Tex., 10. dec.—Pred tremi leti je Mrs. Avis Jones dobila črno obrobjeni telegram vojnega oddelka, s katerim ji je bilo sporočeno, da je bil njen mož ubit na evropskem bojnem polju. Eno leto pozneje se je 23-letna "vdova" ponovno poročila, toda takoj v septembru tudi razporečila.

Odkar se je razporečila, je čakala, kdaj bodo pripeljali truplo njenega prvega moža.

Danes pa je zvedela, da je njen mož še živ in da se nahaja v zaporu v Angliji, La., obsojen radi tatvine na devet let zopora. Po izkazih zopora je nastopil kaznen oktober meseca leta 1946.

Mrs. Jones, odnosno Mrs. Sharp, je dobila telefonski poziv od svojega bivšega moža, ki ji je na kratko povedal, da ji bo pojasnil celo nenavadno zgodbo. Njegova zadeva je tudi predložena louisianskemu Pardon Boardu s priporočilom, da se ga pomilosti.

MALO SE JE OBRNIL IN TRGOVINA JE ŠLA

DETROIT, 10. dec.—William Wilkin je danes policiji naznanil, da je nekdo ukradel njegovo trgovino z mešanim blagom. Trgovina je zginila, ker ni budno motril na njo. Pa ni čudo, saj se je nahajala v mestnem busu in nekdo jo je enostavno odpeljal.

Angleži svarijo Arabce in žide, naj prenehajo z vojno

JERUZALEM, 10. dec.—Visoki angleški komisar Alan G. Cunningham je danes opozoril, da bodo Angleži podvzeli proti Arabcem in židom resne mere, če obe strani ne bosta prenehali z medsebojno borbo, ki je doslej stala 127 življenj v teku zadnjih 11 dnevov.

Danes so Arabci ponovno ubili 6 židov in sicer pri židovski naselbini Gevulot, pri Gazi. Napadalec je policija prepodila s streljanjem.

Neuradna poročila pravijo, da so Arabci napadli tudi tri ali štiri ostale židovske naselbine v področju puščave Negeb.

V enem poročilu iz Adena londonski Daily Telegraph poroča, da je bilo več kot 100 židov in otrokov sežganih ali pa postreljenih v eni sami stavbi, ko so poskušali zbežati pred nemiri, ki so izbruhnili vsled delitve Palestine. Poročilo pravi, da je to verjetno delo Arabcev.

Američani se želijo boriti skupaj z Arabci

Neko poročilo iz Kaira pravi, da se je okrog 3,000 ameriških veteranov z brzojavkami prostovoljno javilo glavnemu stanu Arabske lige, želeč se boriti na strani Arabcev proti delitvi Palestine. Poročilo pravi, da se med ameriški prostovoljci nahajajo veterani, ki imajo čine majorja pa do prostaka.

Iraški minister pravi, da bo prišlo do vojne

LAKE SUCCESS, 10. dec.—Iraški zunanji minister dr. Fad-hil Jamali je danes izjavil, da bodo Arabci začeli s pravo vojno proti delitvi Palestine takoj, ko se bodo Angleži umaknili iz Svete dežele.

Glede zavrnitve arabske zahteve za ponovne debate o vračanju Palestine, ki je bila v Varnostnem svetu zavrnjena, je dr. Pamali izjavil, da je brez ozira, kaj delegati mislijo, to vprašanje prišlo na dnevni red, ko se bo začela splošna borba.

"Tam se ustvarjajo načrti za borbo. Začela se bo z vso močjo, ko bo prenehal angleški mandat in ko se bodo Angleži umaknili iz Palestine," je rekel iraški zunanji minister.

1,500 Arabcev položilo zaprisego

JERUZALEM, 10. dec.—S puškami na ramenih se je pri gori Ibal zbralo 1,500 arabskih veteranov, ki so poslušali arabskega upornika Hamat Zawata. Zawata je vzkliknil, da je napočila ura, ko je treba udariti. Nakar je 1,500 Arabcev položilo prisego, da bodo "branili Palestino" in se borili proti delitvi.

Shod je bil prirejen z očitnim namenom, da se dobi še več arabskih prostovoljcev in sicer vsled neuspešnega arabskega napada na Tel Aviv, pri katerem so preteklega ponedeljka židovske sile ubile 70 Arabcev.

AMERIŠKO LETALO ZGUBLJENO V GRČIJI

ATENE, 10. dec.—Grška letala in policija preiskujejo okolico Aten, da najdejo ameriško transportno letalo C-47, o katerem od preteklo noči ni nobenega sledu. V letalu se je nahajal potnik-oficir in trije člani posadke.

REPUBLICANKI ZAČRTALI SVOJ PROTI-INFLACIJSKI PROGRAM

Urgirajo prostovoljno racioniranje, kontrolo izvoza, zvišanje rezerve zlata in kontrolo transportacijskih sredstev

WASHINGTON, 10. dec.—Republikanski kongresni voditelji so danes odobrili proti-inflacijski program, katerega nameravajo predlagati v kongresu za uzakonjenje.

Republikanski senator Robert A. Taft in republikanski kongresnik Charles A. Halleck sta naznanila, da program predvideva prostovoljno industrijske sporazume, da se obdrži draginjo na zmerni ravni potom racioniranja redkega materijala, kot je to jeklo in gasolin. Antitrustni zakoni bi bili začasno umaknjeni za takšne sporazume, administraciji pa bi se odobrila denar, da bi ohrabljala takšen program.

Poleg tega program predvideva nadaljevanje in razširjenje kontrole izvoza, zvišanje rezerve zlata od 25 do 40 odstotkov za kritje bankovcev Federal Reserve banke in kontrolo važnih transportacijskih sredstev.

Republikanski program odgovor Trumanu

Republikanci so začrtali svoj program, kot odgovor na zahtevo predsednika Trumana za obsežna pooblastila, ki bi omogočila ponovno ustanovitev kontrole cen in racioniranje živeža, če bi vlada smatrala, da je to potrebno.

Osnutek zakona, ki krije večino predsednikovih zahtev, je včeraj izročil senatnemu pravnemu pododboru trgovinski tajnik W. Averell Harriman, toda republikanci so takoj dali vedeti, da se s to zakonsko predlogo ne bo doseglo ničesar.

Taft in Halleck sta naznanila novi načrt po sestanku kongresnih in senatnih republikanskih voditeljev. Taft je naznanil, da bo predsednik kongresnega bančnega odbora Jesse Wolcott takoj predložil skupno zakonsko predlogo, ki bo krila vse štiri točke republikanskega proti-inflacijskega programa.

Demokrati napadajo program

Se predno je bil uradno naznanjen republikanski program, so ga demokrati napadli. Demokratiški kongresnik Albert Gore je obtožil republikance, da so udarili pečat za veliki business s predlogo za prostovoljne med-industrijske sporazume.

Harrimanova zakonska predloga, proti kateri so republikanci začrtali svoj lastni program, predvideva obsežna pooblastila, ki bi, kot pravi podtajnik William C. Foster, omogočila racioniranje mesa, gasolina in ostalih produktov.

Konference, na kateri so republikanci sklenili predlagati svoj "proti-inflacijski" program so se udeležili tudi senatorja Cooper (Kentucky) in Wiley (Wisconsin), ter kongresniki Taber (New York), Michener (Michigan), Arends (Illinois), Brown (Ohio) in Wigglesworth (Massachusetts).

IRANSKI PREMIER PODAL OSTA VKO

TEHERAN, Iran, 10. dec.—Iranski premier Ahmed Gavam, ki v parlamentu ni dobil zaupnice, je danes podal ostavko, javlja teheranski radio.

Načelnik francoske misije v Moskvi dolži svojo vlado

Pravi, da je kriva, ker je sistematično in zlobno nastopala proti Rusiji

PARIZ, 11. dec.—Francoska vlada je včeraj odbila rusko noto, toda obtožilo jo je njen lastni načelnik francoske repatriacijske misije v Moskvi, polkovnik Marqui, ki je izjavil, da je francoska vlada stalno in zlobno nastopala proti Sovjetski zvezi.

Marqui je izjavil, da je francoska vlada nameravala izgnati sovjetsko repatriacijsko misijo že pred tremi meseci in s tem je zvrnil odgovornost za sedanjo napeto stanje med obema deželama izključno na Francijo.

Ruski protest zavržen

Mednarodna francoska vlada zavrgla sovjetsko noto, s katero ji je bilo sporočeno, da so trgovinska pogajanja med obema deželama prekinjena. Vlada je odločila, da zavrne protest vsled ostrih izrazov in vsled tega, ker je bila objavljena v Moskvi še predno je bila izročena francoski vladi.

Predsednik francoske ambasade v Moskvi pa je izjavil, da ambasada ni dobila nobenih navodil iz Pariza, da vrne sovjetski vlad njeno noto.

Truman je kriv za draginjo, pravi Stassen

DOYLESTOWN, Pa., 10. dec.—Republikanski predsedniški kandidat Harold Stassen je danes obtožil predsednika Trumana, da je odgovoren za draginjo.

Bivši governor Minnesote je danes razkril, da je pisal kongresniku Charles Hallecku in urgiral javno preiskavo vlade v zvezi z draginjo.

V svojem govoru, ki ga je imel v organizaciji republikanskih žena, je Stassen izrazil svojo nejevoljo glede poskusov, da se zvrne krivdo za draginjo na republikansko stranko.

Stassen je izjavil, da se vlada ni koristila s svojim pooblastenjem, da razširi kontrolo izvoza, da se v administraciji nahajajo osebe, ki se ukvarjajo s spekulacijami s hrano, da so vladni oddelki krivi, ker so kopčili redke potreščine in da je povzročilo še nadaljnji pritisk na cene. Pristavil je tudi, da je predsednik s svojim vetom prvega zakona za podaljšanje OPA ukinil kontrolo prehitro in preveč nenadoma, ter da je zavajal ameriško delavstvo, ko je trdil, da se lahko zviša plače, brez da bi se dvignilo cene.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TRAGEDIJA EVROPSKIH OTROK

Dopisniki "New York Times-a" so zbrali serijo poročil o položaju, v katerem se nahajajo otroci posameznih evropskih držav. Poročila so bila skupno priobčena v izdaji z dne 8. decembra.

Dosti se je že pisalo o strahovitih žrtvah posameznih držav, dosti dokumentov je potrdilo, da tisto, kar se je za časa vojne dogajalo v Evropi, ni bila samo prikazen iz bolnih sanj, ampak najbolj brutalna, najbolj resnična stvarnost. Slike so kazale na milijone nesrečnih žrtv naci-fašizma, pomorjenih, trpinčenih, sežganih... Bestialnost zblaznelih naci-fašistov in njihovih zvestih hlapcev v posameznih državah, ni mogla priti do boljšega izraza, kot ravno pri teh dejanjih, za katera so si navlekli prokletstvo vsega civiliziranega sveta. Sleherni človek, ki je v sebi nosil čut za pravico in slišal kako so iz milijonov grobov tulile množice trpinčenih bitij, si je dejal, da to ne bo pozabljeno, da ne bo ostalo nekaznovano. Toda danes najboljše vemo, da si temne sile na vso moč prizadevajo, da bi bilo vse pozabljeno in nekaznovano. Ne želijo, da bi se iz še svežih grobov slišal en edini glas, ki bi obtoževal ne samo bestijalnost naci-fašizma, ampak tudi bestijalnost vsakega podžigalca na novo vojno.

Nas se tu v naši deželi lahko zopet uspava, nam se lahko odvzame ves čut za pravico in sočustvovanje. Že vse preveč je ravnodušnih ljudi med nami, ki po dveh kratkih letih smatrajo, da je vojna bila le ena brezpomembna epizoda v njihovem življenju, ki jo sami niso ne doživeli in ne občutili in ki jo potemtakem ni potrebno več omenjati. Toda v Evropi ne bo ta vojna ostala samo ena brezpomembna epizoda, katero bo zbrisal čas. To bo stvarnost, ki jo generacije ne bodo pozabile ravno zato, ker so živele v njej, ker so v njej trpele in ker so v njej vse izgubile.

Omenjena serija poročil v "New York Times-u" pravi, da je v Evropi 20 milijonov otrok, ki vedo samo za bedo, lakoto, strah in zimo. To so bodoči Evropejci, ki bodo, če ostanejo pri življenju, nosili do konca svojih dni, ne spomine, ampak sledove vojne.

"Na stotine skoro nagih otrok tava po deželi v večnem iskanju hrane. Mnogi so bili žrtve min in nimajo noge ali pa roke..." pravi eno poročilo iz Romunije.

Potrebno je podati vsaj neke izčrpnosti, da bi si človek mogel ustvariti vsaj neko megleno sliko o položaju, v katerem se nahajajo ti evropski otroci. Poročilo se začne s Švico, ki je v sredini razdejane in uničene Evrope pravi rajski otok. Takoj za tem pa prihaja na vrsto Albanija.

Na podlagi izjav večakov, ki so posetili posamezne balkanske države, se otroci Albanije nahajajo v najhujšem položaju. Zanesljivih podatkov ni, toda neki merodajni zdravnik je pred kratkim preračunal, da umre v Albaniji polovica vseh otrok, kar pomeni, da je umrljivost otrok v Albaniji dvakrat višja, kot pa v katerikoli drugi evropski državi. V Albaniji primanjkuje zdravil, ni zadostne zdravniške oskrbe. Če bi se hotelo pomagati albanskim otrokom, da bi imeli zadostno prehrano in zdravniško oskrbo, je delo, ki bi ne bilo končano v eni celi generaciji. Kar se kvečjemu lahko stori, je, da se poskuša rešiti življenje vsaj nekaterim otrokom v teku sedanje zime.

V Grčiji, kot pravi drugo poročilo, se nahaja okrog 250.000 vojnih sirot. Ministrstvo pravi, da bi se moralo 100.000 otrokom nuditi takojšnjo in polno podporo. Toda vlada, privatne in inozemske organizacije, skrbijo le za 25.000. Mnogo otrok se brez doma poteplje po ulicah in brez vsakih izkaznic odhajajo v večja mesta, kjer prodajo cigarete, časopise, sladšice, ali pa čistijo čevlje. Včasih se za kratko dobo zaposlijo, nekateri pa se ukvarjajo z malimi tatvinami.

Poročilo iz Bolgarije pravi, da je rek vlade: "največje bogastvo ene dežele, so njeni otroci." Ta rek predstavlja glavno pravilo notranje politike Bolgarije. Vse bivše privatne ustanove za otroke, so sedaj podržavljene in tri ministrstva (prosvete, zdravja in socialne skrbi) odobravajo ogromne vsote za otroško skrb. Otroci so razdeljeni v tri skupine: novorojenčke, otroke, ki še ne pohajajo šolo in na šolske otroke. Novorojenčki dobijo največji del mleka, sladkorja, masla in blaga, ki ga Bolgarija premore. Skupina v starosti od 3 do 7 let je deležna posebnega prosvetnega programa, kakršnega nikoli niso imeli v Bolgariji. V tekočem letu so ustanovili v Bolgariji 20 otroških jasli, 700

UREDNIKOVA POŠTA

PEVSKI ZBOR "SLOVAN"

Preteklo nedeljo je podal pevski zbor Slovan svoj jesenski koncert. Dan je bil prav jesenski a kljub temu, da je padal dež, je bila dvorana (sičar ne velika) nabito polna ljubiteljev Slovana iz lepe pesmi.

Prvo je pozdravil navzoče Mr. Joseph Durjava, ki se je zahvalil navzočim za poset, ter obenem naznanil, da se bo vršil prihodnji koncert (spomladi) na Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Otvoritvena točka je bila venček narodnih pesmi (A. Grum). Sicer se navadno da za prvo točko močnejšo skladbo, tu pa je bila napravljena sprememba, ki za spremembo včasih ugaja. Njej je sledila pesem "Oj dekle kaj tak žalostno" (Schuml).

Za tem je nastopila osmerica pevcev: Rupert, Noch, Vicič, Hrvat, Maurich, Furlan, Udo, vic in Knaus, ter so prav lepo zapeli "Vabilo" (Gerbič) in "Peričnik" (Aljaž). Nato pa je četvorica: Grabnar, Oštir, Zaller in Lisek zapela prvo v angleščini "Whiffenproof Song" in narodno "Slavec". To je bila četvorica mlajših, ki so očitno vsi navdušeni za zbor in garancija, da bo še dolgo donela naša pesem v tej deželi, nakar je zaključil zbor prvi del s pesmijo v angleščini "Winter Song", ki je zelo melodična skladba in "Potrkali na okno" (J. Karun).

Nakar je bilo 20 minut odmora. V drugem delu je bila prva točka prelepa pesem "Carry Me Back To Old Virginy" (Bland), katero je pel zbor prav dovršeno, nakar so zapeli "Zabe" — (Zabja svatba), ki so jo morali ponoviti in "Polje" (narodna). Zatem je podal kvartet dve pesmi "Moj dekle" (Jereb) in "Hišica očetova". Nastopili so Siskovic, Smith, Požar in Ožbica v duetu sta nastopila zatem Grabnar in Požar ter podala "Kje je moj mili dom" in "Ko lani sem mimo šel". Oba imata lepe glasove, posebno se je odlikoval Požar, ki je imel največ nastopov. Prvo pesem sta morala ponoviti.

Zadnje tri zborove točke so bile "Pisemce" (Jereb), "Lahko noč" (Lahajnar) in zaključna "Dalmatinski šajkaš", močna skladba, katero so včasih tako lepo zapeli Milavec in Ivanusch in Plut in Milavec. To pot je donela iz 22 grl in navzoči so jo sprejeli s takim navdušenjem, da jo je moral zbor ponoviti.

"O, ti Dalmacija zate čem umret..." Bil je impozanten zaključek in v marsikaterem očesu si videl solzo vzhričenja ob tej lepi pesmi.

Kakor povedano šteje zbor 22 pevcev. Pesmi niso bile vse izmed težjih skladb, a so bile prav dobro priozvajane, če pomislimo, da so vsi pevci delavci, ki se morajo boriti vsak za svoj obstanek. Zato jim gre vsa čast

otroških vrtcev, 170 posebnih letnih vrtcev in 2.000 domov za otroke na deželi. Navzlic veliki skrbi bolgarske vlade pa so vsled pomanjkanja hrane, obleke, zdravil in drugih potrebščin, bolgarski otroci še vedno sestradani in umrljivost je zelo velika.

Na vrsto prihaja katastrofalno poročilo iz Romunije. Tam mora vlada skrbeti za 200.000 vojnih sirot, ki so vsled vojne ostali brez staršev. Inflacije in dve leti zaporedne suše so ustvarili pomanjkanje hrane. Vlada skrb za otroke je za sedaj še skromna, toda zboljšuje se tako, kot se zboljšujejo ekonomski pogoji. Mladinski zločini med temi otroci niso tako veliki, poroča vlada, ki odobrava velike budžete za podpiranje vojnih sirot, pohabljenih veteranov in vojnih vdov.

Na Madžarskem se nahaja 56.000 vojnih sirot. Večnoma se nahajajo pri sorodnikih ali pa so bili posvojeni. Vlada plača \$2.10 na mesec za otroke, ki so izgubili očeta in mater. Z zakonom so vsi otroci upravičeni na en obrok hrane dnevno na račun Madžarov. Vlada je popolnoma izčrpala svoje sklade za podpiranje vojnih sirot, k temu pa je še Amerika povedala obljubljeno pomoč.

(Dalje prihodnjič)

za lepo prireditve, a priznanje gre seveda v prvi vrsti pevovodju zboru F. Vautar-ju, ki je tudi priredil zaključno pesem za moški zbor.

Na glasovirju jih je spremljala naša najboljša pianisti-

Društvo Slovan št. 3 SDZ pojasnjuje zadevo v zvezi z glavnim blagajnikom

Društvo Slovan, št. 3 SDZ je poslalo oktobra meseca v glavni urad Slovenske dobrodelne zveze dve kopiji protesta, eno gl. tajniku in drugo uredniku glasila SDZ. Z dne 13. novembra je bil v glasilu priobčen zapisnik glavnega upravnega in finančnega odbora, ki sta ga podpisala podpredsednik John Sušnik in zapisnikar Anton Šabec. Del zapisnika nanašajoč se na zadevo, se dobesečno glasi:

"Gl. tajnik prečita zbornici protest od društva Slovan, št. 3 SDZ.

"Ker je protest osebnega značaja in nima z organizacijo nobene zveze, ampak se nanaša na privatno aktivnost nekega člana gl. odbora, se soglasno sklene, da se tozadevno ne podvzame nobenih korakov in se protest ne objavi v Zvezinem glasilu. Gl. tajniku je naročeno, da v tem smislu društvu odgovori."

Naj bo članstvu Slovenske dobrodelne zveze na ljubo povedano, da društvo Slovan, št. 3 SDZ ni protestiralo proti nekemu članu gl. odbora, ampak proti gl. blagajniku Joško Penko-tu, kakor je razvidno iz naslednjega protesta:

Društvo Slovan, št. 3 S.D.Z. Spominjajoč se zadnje konvencije S.D.Z. v Lorainu, O., in na zaključke iste, se je na naši redni seji sklenilo sledeče:

Ker je društvo Slovan, št. 3 SDZ včlanjeno pri Slovensko Ameriškem Narodnem Svetu, okrajšano SANS, in ker člani društva Slovan smatramo, da ni koristno, še manj pa častno za organizacijo S.D.Z., in tudi ni v ponos gl. blagajniku Joško Penko-tu, da na javnem shodu, kateri se je vršil v sredo prvega oktobra v cerkveni dvorani, in na katerem je govoril G. Miha Krek, brez vsakega poudarka pobalinsko razgraja, ter SANS-ove člane zmerja s komunisti in kriminalci.

Mi člani društva Slovan, št. 3 S.D.Z. zbrani na redni seji dne 15. oktobra obojamo take izjave gl. blagajnika S.D.Z. Odločno odklanjamo vsako podtikanje s komunisti in kriminalci radi tega, ker pomagamo za otroško bolnico v Sloveniji in podpiramo ustanovo SANS.

Odločno zahtevamo, da se gl. blagajnik drži zaključkov konvencije in načelne izjave naših pravil.

Zahtevamo, da se v bodoče ne

nja Mrs. Vera Milavec-Slejško. Priporočljivo bi bilo, da bi se proizvajalo cel del skupno, ker zastor med točkami ubija razpoloženje med občinstvom in pa te nesrečne luči, s katerimi imamo sitnosti po vseh naših odrih. Mogoče bi se našlo še to in ono, pa kaj, vsak je poskusil najboljši in za zaključek ponovim, da je bila to zopet ena svetla točka v kulturnem prizadevanju Slovencev v Ameriki.

J. M. Steblaj.

napada na javnih prostorih članstva S.D.Z., kateri mu dajejo življenjski obstanek.

Predsednik: John Pollock;
Tajnik: Stephen Lunder;
Blagajnik: Ludvik Medvešek.

Na redni seji se je soglasno sklenilo, da se gori priobčeni protest objavi v listu "Enakopravnost."

Prebrano je bilo tudi pismo poslano po gl. tajniku S.D.Z. Max F. Traven, v katerem pojasnjuje, da se je Joško Penko vdeležil javnega shoda Miha Kreka, kot privatna oseba in da ni bil pooblaščen zastopati S. D. Z. (Pač smešna izjava). Nadalje gl. tajnik citira točko 125 Zveznih pravil, ki pravi, da se ne sme priobčati člankov osebne vsebine, tikajočih se privatnega življenja sočlana. Kdo vendar se je dotaknil privatnega življenja g. Joško Penko-ta?

Tako predragi moji. Gl. blagajnik S.D.Z. je nad vsem vzvišen in seveda potem je popolnoma v redu, da lahko rjove po mili in božji volji na javnih shodih. Ne privatno, poudarjam še enkrat na javnem shodu blati organizacijo, kateri spada tudi društvo Slovan, št. 3 in tudi več drugih društev SDZ, s komunisti in kriminalci. Torej po nazoru gl. odbora SDZ smejo njeni dobro plačani uradniki pitati članstvo SDZ s komunisti in kriminalci, torej tisto članstvo, ki jim daje življenjski obstanek.

Članstvo SDZ bi bilo upravičeno, da izve zakulisna dejanja gl. blagajnika Joško Penko-ta.

Dobro bi bilo, ko bi gl. predsednik Slovenske dobrodelne zveze pojasnil članstvu, zakaj je v sredi tekočega poletja položil resignacijo gl. tajnik Max Traven, zakaj sta bila gl. tajnik in gl. blagajnik v politični kampanji lanske jeseni, za nameček pa še legalni zastopnik SDZ, torej triperesna detelja? Ali ni to "palitika," brat predsednik?

Torej, če bo treba, se še oglašim in na rešeto bo še kaj prišlo.

Za društvo Slovan, št. 3 SDZ:
John Pollock, predsednik,
in preje dva termina član gl. odbora.

Mrs. Kastelic je poslala 438 zavojev hrane in obleke potrebnim v Sloveniji

(Nadaljevanje s 1. strani)

noor Weimer, pa so ponosni na svojo mater in seveda radi govornice, kakšna da je.

Mr. Kastelic, ki je zaposlen pri Service Departmentu, se tudi ne vtiha v delo tega pridnega, sv. Miklavža. Pravi, da je končno denar njen. Toda tudi sam je že poslal lepo število paketov v Jugoslavijo.

Ne samo, da pomaga potrebnim v Jugoslaviji, ampak Mrs. Kastelic je tudi znana v sosesčini zaradi svojega mehkega srca napram otrokom. Vsi otroci jo dobro poznajo. Če dela v hiši in opazi zunaj kakšnega otroka, bo takoj pohitel, da ga obdari. Včasih pa celo gručo otrok odpelje v drug store na sodo. Na dan volitev se pri volilnih kočah v bližini njenega doma suče Mrs. Kastelic s štrudlom za vse delavce.

Z zavoji je Mrs. Kastelic zaposlena večji del dneva. Do 2. ali 3. ure ponoči pridno pripravlja

pakete, šiva in čisti in popravlja obleke za stari kraj. Kupuje tudi popolnoma nove obleke, pa tudi pri prijateljih nekaj nabere. Sama nosi raztrgane čevlje, v trgovini pa kupuje nove—za tiste, ki jih v Jugoslaviji krvavo potrebujejo.

Reportaži sta priloženi dve

KDO ZAČENJA UNIČUJOČE GOZDNE POŽARE?

Kadar je vreme suho, vroče in vetro, nastane v gozdnatih in travnatih predelih dežele nevarnost požarov, ker v takem vremenu lahko najmanjša iskra povzroči uničenje na tisoče akrov gozda, kakor tudi naselel in posetov, farm in celo mest, ki leže v obsegu požaru izpostavljenih gozdov. Mnogo uničijo požari tudi divjačine. V letošnjem oktobru je prevladovalo v mnogih vzhodnih državah suho vreme, kakršno navadno zadene mnoge zapadne predele naše dežele. Posledice te suše so bili veliki gozdni požari v tako imenovanih New England državah. Najbolj je bila prizadeta država Maine, v manjšem obsegu pa tudi sosednje države in precej so divjali požari v predelih države New Jersey in New York.

Medtem pa, ko pravimo, da je suša vzrok velikih gozdnih požarov, ne smemo pozabiti kar je rekel Clint Davis, direktor zvezne gozdne službe za preprečitev gozdnih požarov (Cooperative Forest Fire Prevention, U. S. Forest Service) v nedavni izdaji mesečnika Disaster, kateri opisuje delovanje Rdečega križa v katastrofah.

Mr. Davis v svojem članku, objavljenem v tej publikaciji pokaže na nemarnost človeka, ki pogosto povzroči ogromno škodo in izgubo, katere pa slone na podlagi uradnih seznamov o gozdnih požarih tekom določenih petih let. Škoda, ki jo povzroči gozdni požar, ni samo v zgorelem lesu, ali uničenih farmah in naseljih ter posestvih, prizadeva pogosto oddaljena predelja, ki so bila odvisna od požganih krajev v pogledu pitne vode, mleka, sočinja in zelenjave, sadja, itd. Požari poleg gozdov navadno uničijo pašnike, sadno drevje po farmah in v nemalo slučajih splošen prihodek na farmah. Prej lepe krave je spreminjajo v pustino, katerih imamo po Ameriki radi gozdnih požarov vedno več. Z uboreni študenci in potoki pogosto usahnejo, ko enkrat izgine gozd, ki jim je prej dajal zaščito pred pekočim solncem in zemljo odnašajočimi poplavi in neurji.

Zdaj pa pogledimo kdo so nemarneži in nepremišljeni ljudje, ki povzročijo in začno gozdne požare. Mr. Davis pravi, da so tekom zadnjih pet let začeli 25% gozdnih požarov neprevidni kadilci—taki, ki vržejo ogorek cigarete ali cigare kamorkoli, ko drvijo s svojimi avti po naših cestah, ali pa ko se zabavajo na kakem poletnem pikniku, jesenskem lovu, itd. So tudi taki posamezniki, ki zakurijo v gozdu ali kakšni visoki travi ogenj, da bi se s tem pregnali kače. Včasih se gre sprehajati v bližini gozd kak mestni človek, ki se rad naužije svežega zraka. Ni hče mu tega ne zameri, bedasto pa je, da ne pomisli, ko recimo stresa svojo še gorečo pipico ob kako drevesno deblo in s tem spusti v travo iskro, ki pozneje zaneži požar. Ali pa recimo, da ima s seboj družino, ki si hoče na prostem postreči s toplo večerjo ali prigrizkom. Zakurijo ogenj, imajo se imenitno, potem pa odidejo, ne da bi najprej dodobra pogasili žerjavico. Taki piknikarji so napravili deželi že ogromno veliko škodo na gozdech...

Včasih se dobi kak stari očka, ki živi v bližini gozdnih predelov, da je treba gosto grmičevje požgati — pa zaneti

sliki, ki kažete Mrs. Kastelic s celim hribom zavojev in celim kupom zahvalnih pisem. Na vsako pismo bo odgovorila.

Za to plemenito delo Mrs. Kastelic hvali ni moč najti dovolj besed resne. Ko bi si jo vsi vzeli za vzgled, bi pač bilo lepo živeti na tem svetu!

požar, ki ga ni mogoče več zaustaviti. Mr. Davis pravi, da je na ta način zapadlo požarom mnogo naših gozdnih pokrajin —v zadnjih petih letih so taki dobro misleči ljudje zakurili 24 odst. gozdnih požarov v deželi. Blizu tem in zanikrni kadilci so posamezniki, ki imajo v sebi požigalsko strast in nalašč zažgo travnata predelja in gozdove. Pa tudi lastniki hiš, ki spomladi ali jeseni žgejo suho listje, vrtno odpadke, odsekano vejčje, itd., zakrivijo mnogo požarov. Vzroki so mnogi, sem pa tja povzroči gozdni požar železniška lokomotiva, včasih pade na suho travo iskra iz kakega tovarniškega dimnika in požar je tu preden je sploh opažena nesreča. Strela je odgovorna za 10odst. gozdnih požarov. — V sodelovanju z zvezno gozdno službo priporoča Rdeči križ (1) zlomite vžgalico na dveje, preden jo vržete stran; (2) kurite ognje samo kjer je dovoljeno; (3) polijte žerjavico z vodo ali pokrijte z zemljo; (4) ugasnite cigarete in slične ogorke; (5) vsa družina naj se ravna po teh pravilih.

Common Council.

KRATKE VESTI V JUGOSLAVIJI

V Novem Sada gradijo železniški most čez Donavo. To bo tretji največji most v naši državi. Pripravljalna dela so se začela 27. septembra. Že 8. oktobra so začeli betonirati poškodovane mostovne opornike starega porušenega mostu. Zelo nizka voda, kakršne ne pomnijo že več desetletij, je omogočila, da so lahko pohiteli z delom v strugi. Hkrati tudi dvigajo potopljeno konstrukcijo starega mostu. Betoniranje opornikov bo najbrž končano že do konca leta, kakor računajo, če bo ugodno vreme. Če pa bo novi regulacijski načrt za Novi Sad določil premestitev železniškega voza, bodo novi most uporabljali za cestni in tramvajski promet.

70 dni pred rokom so izpolnili letno proizvodno nalogo v novosadski tovarni pohištva "Napredak." Delovni kolektiv tega podjetja se je že večkrat odlikoval. Zdaj se je pa izkazal kot najboljši med vojvodinskimi podjetji.

Obnova požganih vasi na Hrvatskem do 20. oktobra. Gotovih hiš je bilo 12.276, gradili so jih pa še 5.492. V drugi dekadi oktobra se je število novih hiš povečalo na 1.733 ali 6.6%. Skupaj je bilo gotovih ali začelih letošnjih obnovitvenih del 67%. Določeno je, da morajo letos obnoviti v vsej ljudski republiki 26.871 hiš. Od tega jih je bilo gotovih 46%, v delu pa 21%.

Graditev modernih silosov za živinsko krmo v Bosni in Hercegovini. Velike silose bodo zgradili predvsem na državnih posestvih in pri kmetijskih delovnih združenjih. Ti silosi bodo imeli po 5-15 vagonov prostornine. Prve velike silose so zgradili na državnih kmetijskih posestvih v Novi Topoli pri Banja Luki in v Novem Selu pri Bijeljini. Graditev silosov za krmo je velikega pomena za pospeševanje živinoreje, ki je pomembna kmetijska stroka v Bosni in Hercegovini.

PREŽIHOV VORANC:

Boj na požiravniku

(Nadaljevanje)

Nekega dne se Dihur napotil na Suhi vrh. Čim višje gor je prihajal, tem lepša žita so ga pozdravljala; ozimne so se sva-tovsko zibale v prvem latovanju, po rebrih je tekmovala košata trava z vresjem.

Pri Sušniku je našel vse dobre volje, žita so kazala lepo in pod bajto je studenec, ki je ob najmanjši suši vsihal, letos prijazno žuborel.

"Bil sem na Svetem mestu", je začel Dihur.

"Mi smo se lani zaobljubili Božjemu grobu..."

Dihur se je popraskal za tilnikom in rekel:

"Moral bi stopiti kam, že zaradi drugih..."

"Bil sem pri podfarci zaradi Mlinarja, ki ga včasih potrebu-jem, ker je prošnjo on plačal..."

Toda mislil sem si: zraven: Mlinar, ti me lahko v uho pišeš, bog mi pa tega spakovanja ne zameri..."

"Pri vas letos lepo kaže!"

"Bog nas varuj tóče, pa smo na konju!" se je hvalil Sušnik.

A takoj mu je postalo žal, ker je videl Dihurjev bridki obraz.

"Sonce, sonce, da bi že enkrat pregnalo te megle..."

"Ko bi se človek lahko zane-sel, bi malo vročine ne škodovalo, posebno zaradi košnje. To-da kdo naj se na vreme zane-se!"

Nato je Dihur razodel svoj namen.

"Moram na Svinjsko planino, zaradi kruha moram, ker nas bo drugače moča vse skupaj potopila..."

Ako nočeš z me-noj, pojdem sam!"

In naslednje nedelje sta zo-pet odrinila s cekarji proti Svinjski planini, odkoder sta se vrnila o mali gospojnici, zopet vsak s stotakom v žepu. Dihur je odrinil petdesetak za dolg, iz ostanka pa je dokupil živeža in

ostalo mu je še denarja za strah.

Na ta način sta Dihurja v ne-kaj letih znižala dolg na dve sto kron, podzidala hlev, prekrila ostrešja, dokupila k samcu do-mače prireje še junca ter mar-sikaj preuredila in zboljšala pri-bajti. Bilo je podoba, da se bo-sta z neprestanim delom ven-darile izkopalca.

Dihur se je vdejel lepim san-jam. Ako pojde vse tako po sreči, bi z leti mogoče vendarle dokupil kje kako suho njivo, ki bi bila za krompir in za rž. Po-tem bi bila bajta dobra.

3

Slednjič se je Dihurjem iz-polnila želja, volička sta dora-sla. Blizhla sta se tretji vgre-di in postala sta godna za ja-rem. Bila sta sicer še zelo šib-ka, ker sta rastle ob pičli hrani in kislem zelenju, toda Dihur ju je zgodaj napregel. Prvo pre-izkušnjo sta dobro prestala. Ko-sta pripeljala prve gare stelje na dvorišče, je devetletni Neč, ki jima je bil za varuha, tako prešerno mahal z velikansko šib-ko okrog vprege, da je zadel petletnega brata Pungreja v le-vo oko in mu je izteklo. Dihur je Neča do nezvesti premlatil in kakor nekaj njegova mati, je tudi sedaj bila Dihurka tista, ki je izdrla nezvestnega dečka iz očetovih klešč:

"Ali bi rad imel dva pohab-ljenca?"

Pungri je mesec dni tekla so-krvica iz očesa, potem je pre-rastla mrena in kmalu se je stvar zopet pozabila.

Oves je bil v zemlji, sedaj so orali za ječmen na njivi "bra-davici". Prvi dan se je zlomil lemež. Zvečer je Dihur optal celega merjasca na pleče in ne-

HIŠA NAPRODAJ

blizu Euclid Beach parka; 4 sobe in kopalnice ter zaprta veranda; klet pod hišo, fornex; lota 40x140. Vse v jako dobrem stanju. Cena zmer-na; prodaja lastnik sam. Vprašajte na 15421 Lucknow Ave.

SLOVENSKA DELAVSKA DVORANA

(The Slovenian Labor Auditorium)

Našim delničarjem:

Resno ste prošeni, da se po vsej priliki udeležite letne delni-čarske seje, ki se vrši v nedeljo, 14. decembra 1947 ob 2. uri po-poldne na 10814 Prince Ave. Po seji se bo brezplačno serviralo okrepčilo.

S pozdravom

Za direktorij—JOE KNAUTZ, tajnik

RAZPIS DELNIŠKE SEJE

V nedeljo 25. januarja 1948

OB 1. URI POPOLDNE

se vrši

redna delniška seja korporacije

SLOVENSKEGA DOMA

15810 Holmes Ave.

To obvestilo je smatrati za uradni poziv vsem delničarjem.

Frank Walter, tajnik

NORWOOD THEATRE, E. 62 St. Clair

AN OLD NAME BUT A NEW THEATRE

COMPLETELY REMODELED

New Bodiford Upholstered Seats—New Ladies' and Men's Lounges
New Damask and Tapestry Walls—New Gorgeous Carpeting
New Gorgeous Lighting
COME AND BE SURPRISED!
ON THE SCREEN—FRANCHOT TONE—ANN RICHARDS
"LOST HONEYMOON"

2 Comedies—2 Cartoons

TONIGHT ONLY—ON OUR STAGE

"FOUR STEPS OF HARMONY QUARTETTE"

Also on Our Stage—A Man You All Know and Respect

Former Councilman "EDWARD PUCEL"

sel breme, ki je tehtalo skoraj sto kil, uro hoda h kovaču, kjer sta ga ponoči zvarila. Drugi dan je Dihur zopet oral. Voliča nista bila enakomerno zraščena. Bav-šej, katerega je dokupil, je bil nekoliko višji in močnejši, zato je imel tudi pol goži več nalo-ženo, kakor doma zrejeni ramp. Komaj in komaj sta bila kos težki brazdi.

Dihur je preteče bobnal z oričko po lemežu. Zraven je san-jal o zaslužkih pozimi z vož-njami iz grofovskih gozdov, o prodaji, ko bosta približno deset metrskih stotov težka, in o na-kupu novega, lažjega para. Enakomerno hrstanje mastne zemlje ga je tako omamilo, da je pozabil na počitek. Zato je včasih, kadar sta volička zara-di utrujenosti počasneje otepa-la po brazdi ali pa sploh usta-vila korak, zbesnel, začel vpiti in ju neusmiljeno pretepati. Ma-li Neč, ki ju je vodil, je s stra-hom opazoval očeta. Ko se je umiril, je spet zapadel enako-mernosti kretenj in sanj.

Načela sta pravkar zadnji ogon "bradavice". Mahoma je začel bavšej opletati in se je ustavil.

"Hej, skidaj se, dremuh!" je bodril napol zdrاملjeni Dihur. Neč je hlastno vlek za vrvo in zopet je začelo migljati. To-da čez dva, tri korake je bav-šej spet obstal.

"Kako goni!"

Dihur je tresnil z oričko po

V blag spomin

ob tretji obletnici smrti moje ljubljene soproge

JUSTINE CERMELJ

ki je umrla dne 11. decembra 1944 leta.

Draga, odšla si od mene, tja, kjer ni nadlog ne trpljenja, ali spomin na Tebe ostane v mojem srcu za vedno.

Počivaj v miru, v zemlji hladni! Žalujoci ostal

soprog JOHN

Cleveland, Ohio, dne 11. dec. 1947

Uradniki podr. št. 3

Slov. moške zveze

Uradniki podr. št. 3 Slov. moške zveze so sledeči: Predsednik Chas. Benevol, podpredsednik Frank M. Perko, tajnik Martin Valetich, 15331 Glencoe Rd., tel. KE 6433, blagajnik Martin Komocar, zapisnikar Jos. Hočevlar, nadzorni odbor: James Kastelec, Jack Janc in Frank Videmšek. Zastopnik za federacijo S.M.Z. Chas. Benevol, namestnik Frank Videmšek. Za agitatorja in atletiko Chas. Benevol.

Seje se vrše vsako drugo nede-ljo v mesecu ob 3. popoldne v Slov. domu, Holmes Ave., kjer lahko plačate asesment ali pa 24. in 25. v mesecu od 6. do 8. ure zvečer v spodnji dvorani Slov. doma na Holmes Ave.

HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah

VSE DELO JE JAMČENO
Se priporočam

ANTON BOHTE
R. D. 2. Clymer, Pa.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA

15813 WATERLOO RD.

KE 1934

lemežu, da je zadonelo čez glo-bel.

Zopet je šlo dva koraka, zo-pet je obstalo.

"Potuha!"

Dihur je planil k bavšuju in ga z oričko oplazil po stegnu, da je dlaka v šopih odletela. Vo-lička sta se zagnala v jarem, a videlo se je, da bi ramp rad pobegnili, bavšej pa še jarmu od-miše.

"Čakaj, hudič!" Dihur ga je začel sekati z oričko po trebu-hu, po stegnih in plečih, da so se vidno redile klobase. Ko vol klub temu ni hotel potegniti, je skočil predenj in ga bil po glavi, po očeh in gobcu, s pestmi, s cokljami. Volu se je pocedila po gobcu služasta, krvavkasta klobasa, skakal je v jarmu sem in tja, potegniti pa ni hotel.

Dihur je postajal zaripel, ka-kor takrat, ko ga je navdajala božjast. Neč se je odmaknil in prestrašeno zrl v besnega očeta.

"A—a—a!"

(Dalje prihodnjik)

Razno

Mlada dvojica

želi dobiti v najem stanovanje s 4 sobami. Je mirna in poštena. Kdor ima za oddati, naj pokliče

EX 9629

Proda se

električno ledenico, 6 kubičnih čevljev; v prav dobrem stanju. Samo \$45. Vpraša se na

23421 Lakeland Blvd.,

RE 9861

MORNARIŠKI VETERAN IN NEVESTA

želi dobiti v najem 3-4 sobe, neopremljene. Najraje v bližini clevelandškega mestnega zrakoplo-višča na zapadni strani. Imata do-bra spričevala. — WO 0446.

JOHNNY SILKS

11118 GREENWICH AVE.
se priporoča cenjenim gospodinj-am v okolici za obisk njegove nove trgovine, kjer si lahko nabavite najboljša jedila, meso, pivo in vino za na dom.

Išče se 3 ali več

sob, opremljene ali neopremlje-ne, na zapadni strani; za 2 odrasli osebi in otroka starega 3 leta. Pla-čamo do \$40 mesečno. Imamo naj-boljša spričevala. — AT 3744.

GODEC NA HARMONIKE (SLOVENEK)

je na razpolago za vsakovrstne priredbe. Harmonike so opremlje-ne z električnim zvonicnikom. Za podrobnosti pokličite

IV 6519

Dvojica srednjih let

in zanesljiva, išče 4-5 sob, ne-opremljene. Želi dobiti do 1. jan. Pokličite in vam povrnemo stroške.

Bedford 977 M

PIJANČEVANJE?

Prenehajte hrepeniti po pijači; tajna raba INNEBRIN.

KREJCI DRUG
2601 Lorain
MA 8557

Varno, efektivno. Pokličite ali pišite.

Dvojica srednjih let

brez otrok dobi stanovanje z starejšim moškim. Za podrobnosti pokličite

KE 3193

Bivši vojaki

imajo priliko, da se izučijo barvarskega dela, katero je zelo dobro plačano.

Zglasite se pri

ED KOVAC
960 E. 185 ST.

Domače klobase

Imamo fine doma narejene mesene in riževe klobase, do-mačo mast, ajdovo moko, do-mače kisle zelje in repo ter Diamond orehe po 39c funt.

Odprto imamo ob večerih. Se priporočamo za obisk.

MRS. JOHANNA REMIC

921 E. 185 St.

KE 1846

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Dela za ženske

File klerkinja

za polni čas; plača od ure; dobra služba za zanesljivo dekle.

MIDDLE ATLANTIC

TRANSPORTATION

2601 St. Clair Ave.

Operatorice šivalnih strojev

Za delo na ženskih suknjah in suits. Plača od ure za začetek.

2. nadst.

Fellenbaum's

610 Frankfort Ave. vogal W. 8th St.

PRODAJALKA

Ženska z znanjem knjigovodstva, ki bi se naučila šiviljskega trgo-vstva. Tedenska plača. Vprašajte za Mr. Chambers.

SINGER SEWING MACHINE CO.

1016 Euclid Ave.

Ženska za hišna dela,

lahko delo in nekaj kuhe; včasih bi pomagala z otrokom; majhna hiša; nič pranja. Mora ostati preko noči.

Gates Mills 694

2 ŽENSKI

za lahko tovarniško delo v papirnici za izdelovanje papirnatih zabojev. Zglasite se osebno.

Northern Container Inc.

3995 JENNINGS RD.

Dekleta in žene

Izurjene in neizurjene za snažno delo v tovarni. Plača od ure. Stalno.

Euclid Paper Box Co.

1243 W. 3 ST.

Ženska za hišna dela

želi se, da ostane preko noči; nič pranja; pomagati je treba z otroci. Prijeten dom.

LA 8710

KUJARICA

za kafeterijo; prednost ima sta-novalka na zapadni strani. 6. zj. do 2.30 pop. Prosta ob sobotah, ne-deljah in praznikih; plačani prazni-ki in 2 tedna počitnice. Dobra plača od ure. Miss Zimmer, OR 5200.

HIŠNA OPRAVILA

Ženska dobi službo za opravljati splošna hišna dela in za kuhanje; nič težkega dela ali snajenja. Želi se, da ostane preko noči; 2 odrasli osebi in en otrok. Dobra plača. Pokličite pred popoldne ali po 4. uri popoldne. ER 1634.

Hišna opravila

Izurjena ženska z priporočilom dobi dobro službo v prijaznem do-mu; blizu busa; dobra plača. Mora ostati preko noči in mora rada imeti otroke.

FA 5024

Dela za moške

Mlad moški

STALNO DELO Z DOBRO BODOČNOSTJO.

TEDENSKA PLAČA.

15025 Detroit Ave.

Singer Sewing Center

Trgovine naprodaj

Izvrstna prilika

Delikatna trgovina s stanova-njem v ozadju. Proda se po zmerni ceni. Pokličite med 4. in 6. uro zvečer.

LI 8782

Zemljišča

BRECKSVILLE — Velika hiša; solčna soba, obednica, družabna soba; velika kuhinja, kopalnica in spalnica na 1. nadst.; 4 spalnice in širame za obloke na 2. nadst. Na zelo lepem mestu. Za podrobnosti pokličite Brecksville 7184 ali LO 5464.

Silsby-Taylor

6 sob colonial hiša, lesena, obita; zajtrkovalna soba, zgotovljeno 3. nadst.; \$13,900; za takojšnji pre-vzem. Lastnik.

ER 2259

EAST BLVD.—Moderna hiša za 1 druž., 7 sob; benčki zastori; "tile" kopalnica; posebna soba za otroke; fornex na plin; proda se tudi nekaj pohištva; blizu šol, busov in trgo-vin. Lastnik odhaja izven mesta.

DI 5954

Dela za ženske

STENOGRAFKA

Ne nad 35 let stara; ji mora uga-jati splošno pisarniško delo; stalno delo v prometnem oddelku. 5½ dni tedensko. Tedenska plača. THE WESTERN EXPRESS CO.

1277 E. 40 St.

Dela za moške

Metal Finishers

VISOKA PLAČA OD URE.

STALNO DELO.

McMillin Metal Works

1794 E. 55 ST.

Kurjač — licenciran

Prednost imata mož in žena, za delo delni čas. Imata tudi stano-vanje s 4 sobami.

Kiefer's Tavern

2519 DETROIT AVE.

Lathe delavci

Prednost imajo izurjeni moški. Podnevni šift; plača od ure; 40 ur tedensko.

Cleveland Pressed Steel

3860 E. 91st St.

Layer-Out

IZURJEN NA STEEL PLATE DE-LO; PLAČA OD URE.

47½ UR TEDENSKO.

Colonial Iron Works

17643 ST. CLAIR AVE.

Polishers & Buffers

PLAČA OD URE IN KOMADA.

H. & S. Metal Polishing Co.

4023 FULTON COURT

Dekorator peciva

Podnevno delo; unijska plača; mora imeti izkušnjo. Zglasite se med 10. in 12.

Rosen Bakery

2221 MOORE AVE.,

(W. 24 & Lorain)

Išče se pometaja

MORA BITI ZANESLJIV DELA-VEC. PLAČA OD URE.

Za delo od 4. do 12.

EX 2626

Nočni kurjač

Licenciran; 6-dnevni tehnik; 8 ur na dan; za samo nekaj ali vse oskrbovanje; tedenska plača. Pokli-čite v ponedeljek za intervju

RAINBOW HOSPITAL

EV 4280

Moški

pripravi za razna dela v stav-binski delavnici; plača od ure.

Atlas Car & Mfg. Co.

1120 IVANHOE RD.

F. S. FINZGAR:
NAŠA MOČ

Član uredništva revije "Tovarš" je obiskal na njegovem domu v Ljubljani 77-letnega F. S. Finzgarja, enega najbolj znanih slovenskih pisateljev. Kljub svoji visoki starosti, je pisatelj Finzgar še vedno svež in močan, vendar se človek začne, ko mu pisatelj pove, da je še vedno ves v delu. Mohorjeva družba, katere član in sourednik je bil dolga leta, je ostala tudi sedaj zvesta njemu kakor on njej. Pošilja mu v oceno rokopise in vprašuje ga po navetih, saj ima pisatelj iz svojega dolgoletnega življenja obilo izkušenj.

Pisatelj pričakuje tudi, da bo vznikla slej ko prej nova ljudska umetnost, ki se mora, kakor je rekel, nasloniti na pisatelje, ki so se borili s peresom proti krivicam, nepravilnostim, zatiranju, amoralni in za idejo človečnosti. Na vprašanje, če mu dopuščajo leta, da še ustvarja, je odgovoril:

"V doglednem času mislim izdati še nekaj svojih del, predvsem zbirko govorov, ki sem jih imel na javnih svečanostih, posvečenih našim uglednim možem, kakor Cankarju, Župančiču, Prešernu in drugim."

"Kako mislite o naši reviji?"
"V kolikor sem jo dobil, moram reči, da sem kar zadovoljen z njo. Nujno je, da se skuša čim bolj približati ljudstvu in živeti z njim."

Sporazumno z njim objavljamo v današnji številki odlomek iz njegovega romana "Iz moderne sveta". Roman je izšel v knjigi leta 1922 v Ljubljani (izhajal pa je že veliko prej—leta 1904 v "Dom in svet") in je eden prvih slovenskih socialnih romanov, ki govori o borbi delavstva proti zatirajoči roki kapitalistov. Dejanja se vrše c enom naših največjih industrijskih središč.

Pisatelj postavi nasproti nečloveškim oblastnikom, lastnikom tovarn in njihovim privrženecem rajo delavcev, borečo se za svoje najosnovnejše življenjske pravice. Z doktorjem Smolo, mladim zdravnikom, ki mu je pri srcu le pošteno delo za delavce, pa ga hočejo izvesti oblastni kapitalisti v svoje roke, pokaže pisatelj sliko nepokvarjenega inteligenta, ki klone pod pestjo onih, ki—kakor pravi pisatelj—"pijejo šampanjec, krvavo plačani z delavčevimi žulji in z znojem."

Odlomek iz tega romana, ki smo mu dali naslov "Naša moč," naj nam predloži boj takratnega delavca proti izkoriščevalcem.

V soboto drugega tedna je krožil po tovarni razglas, da se prične s ponedeljkom delovni čas ki je zdaljšan za dve uri na dan. Zato se pa tudi izboljša plača delavcem. Boljši dobijo predplačilo po deset krajcarjev, drugi po pet.

Ko je sicer prišel podoben oklic, so delavci navadno stiskali zobe; na licih se je brala nejevolja, kladi so silno butale na rdeče železo in bobneče mrmljanje se je vmešalo v ropot in sikanje koles.

Danes tega ni bilo. Vsa lica so zažarela, pri posameznih skupinah so se oglasile pesmi, nekateri so žvižgali okrogle naprave.

Seme, ki je bil zadnje dni kakor napol blazen, napol divji, je naznanil ravnatelju, kako veselje vlada v tvornici zaradi borbnih krajcarijev. In vendar to še kapljica ni od morja dobička, ki ga dobi tovarna, ko dovrši nujna in velika dela, katere je sklenila s tako ugodnimi pogoji.

Direktor je bil vesel. Šel je sam po tovarni, da se je preprical o Semetovih besedah. Hodil je vesel med delavci, marsikoga celo nagovoril in poudarjal, naj le pridno delajo, češ, saj ni izključeno, da dobijo še bolj povečane plače.

Delavci so gledali ponižno in veselo, v njih rokah se je krivilo in zvijalo goreče železo, katerega so z mogočnimi kleščami prenašali od peči do kladi, odtoč odtoč v peč in potem valjavecem na vretena.

Ravnatelj se je vrnil zadovoljen v pisarno in takoj sporočil baronu Pinkelesu, da je podaljšal zaradi pogodbe delo za dve uri in povišal plačo za malenkost, kar da, je vzbudilo med delavci obče veselje.

Prišla je nedelja, lepa, sončno praznična. Iz cerkva so doneli zvonovi popoldanskih božjih služb. Vse je bilo svečano, pomlad je dehtela v najlepšem cvetju.

Tedaj začno vreti dolge vrste delavskih množic, glasno in veselo govoreč, na prostrani prostor pred gostilno v vasi pod Kalvarijo. Setalci so postajali in gledali te sklenjene vrste močnih mož, gosto združene množice delavk, ki so prihajale od vseh strani in se stekale kakor reke vse na prostrani prostor sredi vasi.

Gospoda je postajala, ljudje so vreli iz hiš, vse je strmelo in kot en glas je šlo od ust do ust: Shod, shod — delavski shod!

To je bila novica za malo podeželsko mesto! Dotlej je bilo kaj takega še čisto neznano. Ker so delavci tudi nalašč v soboto zvečer raznesli novico o shodu, se je zgrinjalo k njim čedalje več radovednega občinstva.

V ozadju s peskom posutega prostora je bilo položenih čez par zabojev nekaj desk. Na njih je bila majhna mizica, pogrnjena s pisanim rdečim prtom.

Ob njej je bil stol — prostor za vladnega zastopnika. Ob treh popoldne je bil trg sredi vasi natlačeno poln. Kakor valovje se je pregibala pisana množica, nobenega ni manjkalo: od prvega mojstra do zadnje deklice-delavke, vse je bilo združeno. Vse je dihalo iste težnje, vse je bilo edino, vse veselo in navdušeno. Iz množice se je dvigal

IMEJTE ŽIVO BOŽIČNO DREVO, KI SE NE BO OTRESLO

Ako ga boste zalivali, boste drevo lahko posadili po božiču.

EAST 185th ST. in MUSKOKA AVENUE nasproti Bukovnik Studio

vrtnice šuma in nerazumljivega govorjenja. Večji so se ponomno ozirali nazaj, ker je za hrbtnom delavcev obkrožal zbor pisan trak lepih sončnikov, črne obleke in barvastih klobukov. Danes je bil veliki dan za delavce. Nikomur se niso ognili: kdor je hotel v gostilno, je moral po ovinku. Toda nikomur se ni ljubilo v notranje prostore. Vse je čakalo, vse gledalo in strmelo. Marsikomu so se porajale resne misli: Kaj, če bi ta nakopičena moč zdivjala, če bi zakriknila in udarila vsa naenkrat! In nekako spoštovanje in strah se je loteval onih, ki so to mislili.

Na odru se prikaže vladni zastopnik v uniformi. Množica obmolkne.

Po vzkliku je hitro izvoljeno predsedstvo. Vse čaka, vse je napeto, kakor bi pri jezju držal zatvornico in čakal znamenja, da se dvigne in voda s hrupom zabobni na turbine.

K besedi se glasi Peter Rožman.

Nekoliko bled in nemiren stopi na deske. Med množico se čuje par vzklikov, ki hitro potihnejo. Valovanje človeških glav se zaguga naprej proti odru, kakor bi se vsak želel približati, da mu ne uide nobena beseda.

Peter prične. Visoko dvigne roko, stisnjeno pest, in nato vzklikne z glasom, ki je bil močan in zvonek — pa se je vendar nekoliko tresel. Vsaka mišica na licu, njegove iskrece, široko odprte oči, blede lice, vse je pričelo, da govorita duša in srce, da ne bodo prazne besede, da ne bo igra, naučena in umetna — ampak da bo govoril, vse njegova pristna kri.

"Naša moč!"

To je bil njegov prvi vzklik. Kakor bi vrgel med množico bombo, tako je vplival ta izvirni začetek njegovega govora. Zabučalo in zahrumelo je med ljudstvom, da so zvoki segali do neba. Tisoč pesti se je dvignilo, tisoč glasov je ponavljalo: "Naša moč!" Ljudstvo se je zazibalo v nervoznem nemiru, kakor bi hotelo to črno morje delavskega ljudstva poriniti iz sebe močno tajno silo, in jo dvigniti visoko do neba ter tam posaditi na prestol oblakov, da si jo ogleda vesoljni svet in da zatrepeta pred njo ter se ji pokloni.

Peter je stal kakor kip na odru z dvignjeno pestjo. Obraz mu je prešinilo nekoliko krvi, oči so se mu zaiskrile in se vsevale v to mogočno jezero ljudstva, kakor bi hotele vžgati v srcu vsakega isti ogenj, ki je plamtel v njegovi duši. Hrup se je polegel. Zavladala je zopet tišina.

Peter je nadaljeval: "Bratje moji in sestre! Nikdar še ni bilo moje srce tako veselo, kakor je danes, in nik-

dar ni bilo vaše toliko vredno, kakor je danes. Toliko vredno? Kaj pravim? Ne, ni res! Vedno je bilo toliko vredno, pa tega ni vedelo. Ali danes je tisti veliki dan, ko se nam je prvič v življenju zjasnilo, danes nam je prvič posijalo sonce spoznanja. Kaplje smo bili, bratje moji, kaplje, katere je noga stresala iz trave, ko je šla po polju. In glejte, danes je v tem jasnem soncu iz kapelj nastalo morje, morje tako bučno in pa tako globoko, da ga ne prebredo nobena noga več. Danes si odpiramo oči in si jih manemo kot zaspani, ker skoro ni mogoče verjeti, da je tako silno naša moč!"

V ljudstvu je vnovič zavrelo in dobesedni kriki so stresali ozračje.

"In šele danes si je upala ta silna moč iz noči in iz skrivnih kotov pod to svobodno lepo božje sonce, ki je prav tako naša kakor milijonarjev. Doslej smo trpeli in smo se bali. Naš strah je bil že tolik, da smo mislili prositi, če si smemo na soncu ogreti trudne in mrzle ude. Zakaj kmalu bi bili mislili, da to lepo sonce ne sveti za nas, žuljave umazance —"

Žulji so udarili ob žulje, velikanski plosk in topol je zaviral v množici, da so radovedni poslušalci čutili, kako se jim zliiva nekaj mrzlega, tresničevega čez hrbet in mozeg.

"Dragi moji, vprašam vas, ali je potreba tega krika? Ne, ne bilo bi ga treba, ko bi hoteli tisti, ki so zato poklicani. Ali sedaj ga je treba in naj se razlega kakor grom in kakor tresk — treba ga je, da ga slišijo oni, ki so bili gluhi za tiho ječanje plačane bede. In sedaj nam poreko na ta krik: "Krivice hočejo, predpravice iščejo!"

Ne, mi sovražimo krivico, mi nočemo predpravice, mi hočemo samo dvoje: človeških pravic prvič, in drugič hočemo poštenega kruha.

Krik našega shoda naj samo zavpije na uho onim, ki so poklicani: Mi smo ljudje — in sicer pošteni ljudje, ki zahtevamo v najbolj umazani obleki vendarle človeškega spoštovanja. Mi smo kužki, da bi nas suvali z nogo, da bi nam metali drobtinice z bogatih miz. Mi jih odklanjamo — mi hočemo tak kos kruha, kakor ga zaslužimo in kakor ga potrebujemo, daremo vztrajati pri težkem delu. In če ga nam nečete dati, odreka ga danes slovesno tudi vam — naša moč!"

Za trenutek je vladal v mogočnem zboru paničen molk. Naenkrat pa je vzhloval vihar, ki je bil tako velikanski, da je pretel udariti čez bregove in zmleti vsako zapremo ter iti sam do žitnice in si vzeti zvrhano mero. Navdušenja ni mogel udušiti niti Peter, ki je dajal znamenja, naj molče, naj mirujejo, da se oglasi drug govornik.

Šele čez nekaj minut se je poлегlo navdušenje, da so mogli govoriti še drugi. Vsi so bili prvič na govorniškem odru. Ali v njih duše in srca je bila vržena iskra, ki jim je narekovala stavek za stavkom, ki je trgala kakor kosce srca iz njih samih in jih metala med množico, ki jih je sprejemala vse z oduševljenjem in svečanim zanosom.

Za shod je seveda izvedelo tudi visoko vodstvo tvornice. Seme ga je opazoval od daleč.

Ko je bil vihar navdušenja največji, se je Semetu vsililo vprašanje: Kaj ko bi kdo ukazal tej orjaški sili: naprej! Kako grozno bi ga pomendrala!

Vrnil se je domov, in pripovedoval zbranim uradnikom, kaj je videl. Pikro je pripomnil, da je videl ob odru zdravnika, ki se je živahno pogovarjal v Petrom Rožmanom, in omenjal, da je gotovo nahujskal on vse delavce iz osvete, ker mora iti iz službe.

Ali ta njegova opazka ni zadel v živo. Nad zborom tvorničkih uradnikov je ležalo nekaj težkega, kakor usode polna slutnja, da se bližajo veliki dogodki.

Novice iz Jugoslavije

Naš največji čezoceanski parnik je "Partizaka." Ima 15,000 ton nosilnosti in prostora za 500 potnikov ter 100 članov posadke. Ladjaja je bila letos temeljito preurejena. Na svoje prvo potovanje bo odplula v Avstralijo, po vrnitvi pa bo prevzela progo med jadranskimi in sredozemskimi pristanišči.

Pogozdovanje v Dalmaciji. Jesenska pogozdovna dela so se začela 15. oktobra. Trajala bodo do 15. decembra. Pogozditi morajo 375 ha kraških goljav. Množične organizacije so se obvezale, da bodo izpolnile te in druge velike naloge.

V Sarajevu gradijo tovarno testenin. Stara mestna tovarna ne ustreza več novim potrebam, zato so začeli graditi moderno tovarno. Opreмили jo bodo z modernimi stroji. Graditi so začeli 1. septembra. Gradbena dela bodo končana že do 29. novembra.

V Zadru gradijo tovarno za konserviranje sardin. Delati so začeli julija meseca. Tovarniška poslopja bodo še letos pod streho. To bo ena največjih tovarn te vrste pri nas.

Letošnja cestna dela v Makedoniji. Med vojno so okupatorji onesposobili 90 odstotkov cestnega omrežja z mostovi vred. Z motornimi vozili je bilo mogoče voziti povprečno le 20 km na uro. Do konca leta 1945 so zgradili že 236 mostov in propustov. Lani so začeli temeljito popravljati stare ceste in graditi nove.

Ta dela nadaljujejo letos. Doslej so zgradili 39 km novih cest. Starih cest pa so popravili 161 km. in približali zanje 96,600 kub. metrov zdrobljenega kamna. Organizacije Ljudske fronte so prispevale s prostovoljnim delom 47 milijonov din.

Ladjedelnice v Dalmaciji so izpolnile svojo proizvodno nalogo septembra. Ladjedelnica "Zadar" je izpolnila proizvodno nalogo za 118% šibeniška ladjedelnica za 122% v Vranjicu za 100% in na Korčuli za 105% v primeri s prejšnjim mesecem.

Največji premogovniki so presegli svojo proizvodno nalogo septembra. Največji uspeh so dosegli zvezni premogovniki, ki so izpolnili svojo nalogo za 107 odstotkov. Premogovniki črnega premoga so izpolnili plan za 100%, pač pa so zaostali primogovniki rjavega premoga; svogo proizvodno nalogo so izpolnili le za 93%. Med premogovniki rjavega premoga so izpolnili slovenski svojo proizvodno nalogo tako: Zagorje 102%, Kočevje 107% in Laško 100%.

V Skoplju gradijo 160 delavskih hiš. V novih hišah bo 500 stanovanj. V tej gradbeni sezoni so v Skoplju zgradili 27 modernih večjih poslopj. Graditev delavskega naselja naglo napreduje. Od dne do dne je gotovih več hiš. Zidarska brigada "Živko Savenski" je v devetih urah in pol zgradila desetstanovanjsko hišo. Do 1. decembra bodo končali vsa dela.

V Bosni in Hercegovini je bilo letos proglašeno 2820 udarnikov. Na sašem področju mestnega ljudskega odbora v Sarajevu so proglasili 1190 udarnikov. Med udarniki je 287 delavk. Mladina je dala 290 udarnikov. Po strokah je bilo največ udarnikov v rudarstvu (878).

THE MAY CO.'S BASEMENT

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

Praktična darila za otroke!

Otroške znane 'Mitzi'

PRAZNIČNE
OBLEKE

V več
lepih stilih

2.99

Imamo obširno izbero stilov v pisanih in solidnih barvah, vse lepo okrašene. Dobro narejene obleke po "Mitzi" za darila ob praznikih. Vse stalne barve. Mere 1 do 6x.

Otroške nove praznične

OBLEKE

3.99

Rayon ali corduroy obleke v več stilih. Vse zahtevane barve—svetle in žive, za darila. Mere 3 do 6.

Otroške majhne
Chenille halje

2.49

Otroške chenille halje s pasovi. Aqua, rozaste ali modre barve, mere 3 do 6.

4-komadni pleteni
legging seti za deco

6.95

Vključivši jopič, hlačke, čepico in rokavice. Paštelne barve.

Otroške pisane
polo srajce

88c

Novelitetno pisane polo srajce z dolgimi rokavi in okroglim ovratnikom. Najnovejša barve in mere od 3 do 8.

Zip-Pram obleke
za deco

3.99

Pram oblekce z zipperjem spredaj in celoma izdelane. Rozaste ali modre barve.

Otroške Bib-Top
Overalls

2.49

Otroške corduroy bib-top overalls v vseh barvah. Mere 2 do 6½.

Pralne obleke za
majhne dečke

1.95

Znanega "Stantog" izdelka, z gumbi in iz finnega broadcloth blaga. Progaste, pisane in solidne barve. Rjave, zelene ali modre, mere 1 do 6.

Otroško spodnje perilo

"Gibbs" bombažni
Union Suits

1.00

Bele bombažne union suits s gumbi spredaj, za dečke ali deklice. Mere 4 do 12.

Dekliška Rayon Satin spodnja krila 1.39
Otroške 1-komande flanelaste pižame 1.79
Otroške pletene "Utic" Sleepers 1.79
Otroške Rayon hlače 39c

Basement
Otroška noša

GABRIEL - LACKNER, Inc.

INVITES YOU TO THEIR GRAND OPENING

TO INSPECT THE SENSATIONAL

NEW 1948 HUDSON

"THE CAR OF TOMORROW—YOURS TODAY"

See our New Service Department See our Completely Remodeled Show Rooms
See our New Modernized Quarters See our New Cars and Accessories

SATURDAY, DECEMBER 13th — 10 a. m. to 10 p. m.

FREE SOUVENIRS — DOOR PRIZES — SERVICE AND LUBRICATION CERTIFICATES

GABRIEL - LACKNER, Inc.

HUDSON DEALERS SINCE 1940

15316 Waterloo Road

Ivanhoe 5812

Poština ali telefonska naročila sprejeta—Pokličite CHerry 3000

LEV TOLSTOJ:

KMET IN TUJEC

V kmečki koči

Star mož-tujec sedi na klopi in bere knjigo. Kmet, truden od dela, sede k večerji in povabi tudi tujca, ki pa odkloni. Kmet večerja, po jedi vstane, pomoli in sede k tujcu.

Kmet: Kakšen slučaj pa te je privedel v našo vas?

Tujec (si sname očala in odloži knjigo na klop): Vlak danes ne vozi več, šele jutri gre zopet. Na postaji ni prostora, prosil sem tvojo staro, da bi smel tu prenočiti in dovolila mi je.

Kmet: Meni je prav. Tujec: Hvala. No kako je z vami tukaj?

Kmet: Kako? Slabo.

Tujec: Zakaj pa to?

Kmet: Ker nimamo dosti za

življenje, je tako, da slabše ne more biti. Jaz na primer moram hraniti devet glav, a našel sem komaj šest mernikov. Kako naj živimo? Kaj mi preostane drugega, če ne, da delam kakor hlapec dalje. In če grem v službo — nam venomer znižujejo plačo. Bogatini delajo z nami, kakor se jim zljubi. Ljudje so se pomnožili, a zemlje je toliko kakor prej, ni se nam povečala.

Tujec: Jaz sem pa mislil, da živi kmečko ljudstvo danes prav dobro.

Kmet: Kako dobro, če pa nima po cele dneve grižljaja!

Tujec: Ne razumem — kamor pogledaš, povsod sama zemlja!

Kmet: O da, zemlje že je, toda naša ni.

Tujec: Ni vaša? Čigava pa? Kmet: Čigava? Saj veste čigava! Naš debeluh na primer ima sam zase 1700 desjatin zemlje — mi je nimamo niti toliko, da bi kure napasli. Saj bomo morali živino prodati, ker ni pašnikov. Če pa zaide tele ali konj na njegov pašnik — takoj je kaznen. Prodaj svoje zadnje in plačaj!

Tujec: Čemu potrebuje zase toliko zemlje?

Kmet: Čemu? On že ve, čemu: seje, žanje, prodaja in naloži denar v banko.

Tujec: More pa toliko zemlje preorati in obdelati?

Kmet: Govoriš kakor otrok. On ima vendar denar, najme si delavce in ti orjejo in obdelujejo.

Tujec: Toda ti delavci so vendar tudi vaši ljudje!

Kmet: Nekaj je domačinov, nekaj tujcev.

Tujec: Pa so vendar sami kmečki ljudje?

Kmet: Gotovo, to so samo naši ljudje. Kdo pa naj sicer dela, če ne kmet? Seveda sami kmetje so.

Tujec: In kaj bi bilo, če bi kmetje zanj ne delali...

Kmet: Vseeno, nam bi zemlje kljub temu ne dal. Tudi če leži gola in prazna, je ne dobimo. Kakor pes na senu — sam ne žre, a drugemu ne privošč.

Tujec: Kako pa more zemljo pred vami obvarovati? Gotovo ima pet vrst zemlje v dolžini? Ali jo more zastražiti?

Kmet: Kaj vendar govorite! On sam leži na koži in se masti, ima pa zato paznike.

Tujec: Toda pazniki — to so vendar tudi kmetje kakor vi?

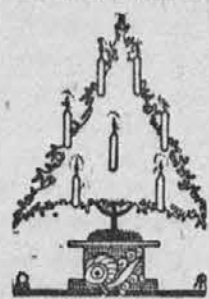
Kmet: Resnično, to so tudi naši ljudje.

Tujec: Torej obdelujejo kmetje zemljo za gospoda in jo stražijo pred seboj?

Kmet: Kako bi naj bilo drugače?

Tujec: Kako? Tako, da nihče zanj ne dela in, mu ne služi za paznika. Potem bi bila zemlja prosta. Zemlja je božja, in ljudje so od Boga tu, vsak naj orje, seje, žanje po potrebi.

Kmet: Mi naj torej zastavkamo? Zato imajo pa vojake, moj

THE BUSINESSMEN
Advertising on This
Page Wish the Readers
of This Paper a
MERRY CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR

dragi. Pošljemo nam vojake: — ena, dve, oženj! — Nekateri nas postrelijo, nekateri pa zaprejo! Z vojniki ni šale.

Tujec: Ampak vojaki so vendar tudi kmetje? Zakaj streljajo na lastne ljudi?

Kmet: Pa njih prisega?

Tujec: Tega ne vem, vem samo, da pravi čista božja zapoved: Ne ubijaj! Človeku je torej prepovedano ubijati.

Kmet: To je v miru. Ampak v vojni to ne velja. Takrat so pa sovražniki.

Tujec: Po evangeliju Kristovim ni nobenih sovražnikov, ljubiti moramo vse! (Odpreg evangelij in išče.)

Kmet: Beri mi!

Tujec bere: "Slišali ste, da je rečeno: Ne ubijaj; kdor pa ubi-

ja, bo sojen. Jaz pa vam rečem: Kdor živi s svojim bratom v sovražstvu, bo sojen." Nadalje pravi: "Slišali ste, da je rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovražni svojega sovražnika. Jaz pa vam rečem: Ljubite svoje sovražnike; blagoslovljajte one, ki vas preklinjajo; delajte dobro tistim, ki vas sovražijo; prosite za tiste, ki vas žalijo in preganjajo." (Matija V. 43, in 44.)

Kmet: Resnično. Toda to bi morali vsi naenkrat začeti. Odpor posameznika ali dveh — tega ustrelijo, onega pošljejo v Sibirijo, in konec je.

Tujec: Vendar, tudi sedaj se že dobe ljudi, mladi fantje, ki branijo zakon Gospodov in ne gredo k vojakom. Vsak vrši svojo stvar zase: "Ne morem biti proti zakonu Gospodovem morilec. Naredite z menoj, kar hočete, za puško pa ne primem."

Daljši molk. Kmet maje z glavo in se smehlja predse.

Kmet: Misliš torej, če bi mi z združenimi močmi naenkrat udarili, potem bi bila zemlja naša in bi ne plačevali več davkov?

Tujec: Ne, brat, tega ne mislim. Ne mislim, da živimo po zakonu Gospodovem, če pravimo: naša je zemlja in ni nam treba, da bi še davke plačevali; temveč, jaz mislim, da je naše življenje samo radi tega slabo, ker ga slabo živimo. Če bi žive-

(Dalje na 6. strani)

GIRARD, OHIO**The Children's Shop**

807 N. STATE ST.

Imamo izredno veliko zalogo in obširno izbero obleke in oprave za deco in otroke. Cene so zmerne.

Girard Importing Co.

6 N. STATE ST. — TEL.: 5-5511

Vsakovrstna domača in importirana vina dobite pri nas. Imamo tudi olivno olje, razne vrste sir, makarone in špagete, itd.

McBride-Hone Motor Sales

434 NORTH STATE ST.

Ko boste nameravali kupiti nov avto, obiščite nas. Zanesljiva in zadovoljiva posluga.

Zicard Bros. Furniture Co.

112 N. STATE ST.

Za pohištvo ter raznovrstno opremo za olepšanje vašega stanovanja ali za druge hišne predmete, si oglejte našo izbero.

James Supply Co.

103 W. LIBERTY ST. — TEL.: 5-5761

Ko boste rabili stenski papir, železnino, papir za pokrievanje strehe, razna vrata (overhead), barvo ali druge potrebščine, pridite k nam.

Hranilne vloge do vsote \$5,000 so zavarovane po vladni zavarovalninski agenciji.

Naše premoženje z dnem 30. junija t. l. znaša \$16,033,050.59.

THE TRUMBULL SAVINGS & LOAN CO.

WARREN, OHIO Podružnica: GIRARD, OHIO

The Western Reserve Lumber Co.

Wm. Wood, poslovođa 332 North State St., Girard
Fin les in razne gradbene potrebščine.
Najboljša postrežba — zmerne cene.

Swabek's Flower Shop

STATE ST. pri SMITHSONIAN ST. — Tel.: 56119

Cvetlice telegrafiramo vsepovsod.
Cvetje in venci za vse slučaje.

GIRARD COAL COMPANY

PREMOG IN VSAKOVRSSTNE

GRADBENE POTREBŠČINE

W. BROADWAY — Tel.: 5-6121

ECONOMY CHEVROLET CO.

C. W. BRITAIN, lastnik

126 WEST LIBERTY ST. — Tel.: 595

Ko nameravate kupiti nov avto, pridite k nam in si oglejte nove vrste Chevrolet avte.

O'CONNELL HARDWARE & PLUMBING CO.

44 W. LIBERTY STREET

Imamo obširno zalogo vsakovrstne železnine in plumbarskih potrebščin.

Hochadel Agency

ZAVAROVALNINA IN ZEMLJIŠČA

12 W. MAIN ST. — GIRARD, OHIO — Tel.: 56212

Zanesljiva in točna posluga.

Crumpton's Super Drug Market

16 WEST LIBERTY

Lekarniške potrebščine — kozmetika, itd.

Wagman's Good Furniture

201-05 W. LIBERTY ST., poleg mostu

Imamo popolno zalogo pohištva za družabne sobe, spalnice, kuhinjo in obednico; radio aparate, modroce, itd. — "Kupite dobro pohištvo za manj"

WARREN, OHIO**Park Sporting Goods**

136 S. PARK AVE. — WARREN, OHIO

Velika zaloga športne opreme in oprave.

ELYRIA, OHIO**Wagner's Music & Appliance Store**

309 BROAD ST. — Tel.: 3182

Imamo popolno zalogo Yankovičevih plošč ter druge slovenske, hrvatske in narodnostne plošče.

MAPLE HEIGHTS, OHIO**Muetzel's — Meats**

15649 BROADWAY

Nabavite si vašo mesenino za praznike pri nas.

Joseph Peters

PEKARIJA

15713 LIBBY ROAD — Montrose 244R

J. Sanda

ČEVLJI IN RUBBERJI

15501 BROADWAY — MAPLE HEIGHTS, OHIO

Phil Brozek

URAR IN ZLATAR

Popravila izvršimo v zadovoljstvo

MAPLE HEIGHTS, OHIO

SLOVENSKI OBRTHNIK — FRANK VRCEK

Maple Heights Tailoring & Dry Cleaning

Krojačnica in čistilnica oblek

15180 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS, OHIO

W. J. Flaherty, Inc.

VSAKOVRSSTNA ZAVAROVALNINA

15590 BROADWAY — TEL.: MONTROSE 97

MAPLE HEIGHTS, OHIO

Maple Heights Restaurant

15201 BROADWAY — MAPLE HEIGHTS, OHIO

Izborna jedila — točna postrežba

MAPLE HEIGHTS HARDWARE

Splošna popravila — barve — plumbarske potrebščine.

Zablokirane odvodne cevi odpremo brez kopanja.

15629 BROADWAY — MONTROSE 371

MAPLE HEIGHTS, OHIO

Maple Heights Dry Cleaning

15779 BROADWAY — MONTROSE 427

Mi vodimo svojo lastno delavnico, kjer čistimo in zlikamo obleko, brez da bi jo skrčili.

Popravimo tudi čevlje. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

Maple Heights Dairy

PRODAJAMO MLEKARSKE PRODUKTE NA

DEBELO IN DROBNO

16153 LIBBY ROAD — MONTROSE 437

Bedford Radio & Appliance

717 BROADWAY — BEDFORD 467

Pri nas nismo nikoli tako zaposleni, da vam ne bi mogli nuditi prvovrstne in vpludne postrežbe.

Popravimo in prodajamo radio aparate in druge električne pripomočke. — Govorimo slovensko.

MCKELVEY'S DEPT. STORE

Youngstown, Ohio

Naša veletrgovina je ena najlepših in najmodernejših v Youngstownu.

Pri nas si lahko nabavite, kar potrebujete z ozirom na obleko in opravo za vas, in vašo družino, ali pa pohištvo in potrebščine za na dom.

WICKLIFFE, OHIO**T. E. Rice**

Železnina — barve — olje — hišne potrebščine

Tel. v trgovini: Wickliffe 70

Wickliffe, Ohio Ustanovljeno 1905

THE WICKLIFFE LUMBER CO.

LLOYD ROAD & NICKEL PLATE RY

WICKLIFFE, OHIO

Wickliffe 63 — Redwood 1200

Imamo popolno zalogo "rough" in "finish" lesa, ki je zrezan po naročilu. Takojšnja dostava.

Reliance Radio & Appliance Service

GENE FUNK

29028 EUCLID AVENUE — WICKLIFFE 644

Popolna zaloga električnih hišnih predmetov in slovenskih plošč.

WILLOUGHBY, OHIO

POSKUSITE NAJPRVO

WM. MEIL, Inc.

Trgovina z modnim blagom in moško opravo ter potrebščinami za otroke.

64-66-68 ERIE STREET — WILLOUGHBY, OHIO

LAIRD LUMBER CO.

Church St., Willoughby 358

LES, GRADBENE POTREBŠČINE, PREMOG, BARVE, ZELEZNINA, LINOLEJ IN RAZNI PRIPOMOČKI ZA DOM.

Polite Beverage Distributing Co.

VINE & CHURCH ST. — TEL.: WBY. 311

Se priporočamo za nakup vsakovrstne mehke pijače pri nas.

Willoughby Glass Shop

CHURCH & ELM ST. — TEL.: WBY. 1569J

Vložimo varnostne šipe v avte vseh izdelkov, vrezemo in zbrusimo steklo za mize, omare, itd.

Beebower Bros., Feed & Supply

Tel.: Willoughby 33

Prodajamo žito in potrebščine za perutnino; semena, slamo, gnojila in potrebščine za čebelarstvo.

FRANZ JEWELRY

URE — ZLATNINA — SREBRNINA

DIAMANTNI PRSTANI

45 ERIE STREET — WILLOUGHBY, OHIO

VANCE RADIO

SALES AND SERVICE

• Električni pripomočki

• Razni modeli

• Popravila na radio aparatih

• Plošče

V VINE THEATRE POSLOPU

Odprto ob večerih

Willoughby 1463W

Frizzell's Dairy Store Inc.

55 ERIE STREET — WILLOUGHBY

Delikatesna trgovina in restavracija;

sladoled in mehke pijače

Frank's Gulf Service

ERIE & VINE STS. — WILLOUGHBY, O. — Tel.: 420

ZA AVTNE POTREBŠČINE PRIDITE K NAM!

LORAIN, OHIO**THE CITY BANK COMPANY**

Lorain, Ohio — Ustanovljeno 1899
SHRANITE VAŠE PRIHRANKE V BANKI, KJER STE
DELEŽNI VARNOSTI IN OBRESTI
Premoženje z dne 30. junija 1947 — \$6.949.728.10

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

THE GLOBE STORE

344 BROADWAY

Izvrstna oblačila in potrebščine za ženske,
dekleta, moške in fante.

Kuntz and Joyce

SELIMO IN SHRANIMO

206 ELEVENTH STREET — Tel.: 3148

Scott's 5c and 10c Store

1906 BROADWAY

Cenjene Slovence v Lorainu vabimo na poset naše
trgovine pri nakupovanju raznih potrebščin.

Modern Troy Laundry Co.

200—10th ST. — Tel.: 2121

Dovajamo kamorkoli — izvrstno delo — nizke cene.

Zipp Coal Co. & Stack Coal Co.

1463 BROADWAY — LORAIN, OHIO

Najboljši premog po zmernih cenah. Dovajamo.

Frasca Brothers

Popolna avtna posluga. Prodajalci U. S. tajejev.

14th BROADWAY — Tel.: 4160

Vesel božič in srečno ter zadovoljno novo leto
želimo vsem!

THE GAS CO.

LORAIN, OHIO

THE LORAIN TELEPHONE CO.

pošilja pozdrave za vesele
božične praznike vsem!

MATHEWS FUNERAL HOME, INC.

1783 East 31st St. — Tel.: 7164

AMBULANČNI VOZ JE NA RAZPOLAGO
PODNEVI IN PONOČI

THE CENTRAL BANK CO.

1949 Broadway

Clanica Federal Deposit Insurance Corp.

Clanica Federal Reserve Bank

WARREN, OHIO**B. W. Folsom & Co.**

287 W. MARKET ST. — Tel.: 24289

ŠPORTNA OPREMA IN OBLEKE
Licence za lov in ribolovstvo.

Johnson Furs

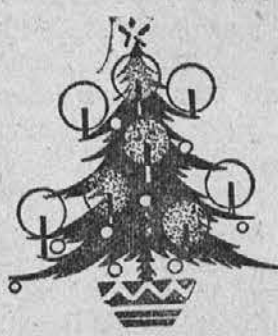
291 W. MARKET — REEVES APT. BLDG.

Najfinejše kožuhovine po nizkih cenah.

Home Electric

269 W. MARKET ST. — WARREN, OHIO

Popravimo in imamo dele za pralne stroje in
električne čistilce za preproge.

THE BUSINESSMEN
Advertising on This
Page Wish the Readers
of This Paper a
MERRY CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR

KMET IN TUJEC

(Dalje s 5. strani.)

li po božje, bi tudi ne imeli slabega življenja. Kakšno bi bilo naše življenje, če bi živeli po zakonu Gospodovem, to ve Bog sam, toda prav gotovo bi ne bilo več slabega življenja. Mi sami se opijamo, zmerjamo, tepemo, letamo k sodniku, smo si nevoščljivi, sovražimo ljudi, ne poslušamo zapovedi. Gospodovih, obdolžujemo ljudi, eden je "debeluh", drugi je zopet "z dolgim nosom" ... toda če nas vabijo z denarjem, sprejemamo vsako službo: kot paznik, policist ali vojak, in pripravljeni smo pritisniti lastnega brata, izmzgati ga in umoriti. Mi sami živimo hudičevo in obdolžujemo druge.

**KRATKE VESTI
V JUGOSLAVIJI**

Posvetovanje o kmetijskih delavcih je bilo v Novem Sadu. Razpravljali so o preskrbi in nastanitvi delavcev. Sklenili so, da bodo popolno službo za preskrbo organizirali na vseh posestvih kjer je najmanj po 300 stalno mesečno zaposlenih delavcev. Za nastanitev delavcev bodo pospešeno zgradili stanovanjska poslopja in popravili stara. Zagotovljeno bo tudi primerno pohoštvo za slehernega delavca. Na kmetijskih posestvih bodo dosledno uvedli brigadno-desetin-ski delovni sistem.

Prva naša radijska postaja za pomorski promet. Uredili so jo na Reki. Nova radijska postaja ima velik pomen za izboljšanje in večjo varnost našega pomorskega prometa.

V enem samem dnevu so regulirali reko. Nad 5000 članov Ljudske fronte v banjskem okraju (Srbija) se je zavzelo, da bodo regulirali Poružničko reko ter v ta namen skupali 1.700 m nove struge. Pri tem delu je bilo treba izkopati 19.000 kub. m zemlje. Delo so smotrno razdelili na delovne brigade in ga končali v enem samem dnevu.

Zgraditev pomembne industrijske proge. Mladina na Kosovem in Metohiji je zgradila tudi svojo progo. Delalo je 234 mladih graditeljev v udarni brigadi. Celo 39 dni pred rokom so zgradili to ozkotirno industrijsko železnico, dolgo 5 km. za prevoz premoga od premogovnika Kosovo do železniške postaje Obilevo.

Ženske delovne brigade gradijo cesto Slatina-Mrčajevci in most čez Moravo (pri Cačku). Te brigade so organizirale krajevne organizacije AFŽ.

Odkup riža v Makedoniji. Letošnji pridelek riža v Makedoniji je bil najboljši v zadnjih desetih letih. Zato je treba pričakovati, da bo uspešen tudi odkup, ki se je začel že v prvi polovici oktobra. V mnogih krajih je bila količina oddanega riža že v prvih dneh presežena v primeri z odkupnim načrtom.

Obnova šibeniškega pristanišča. To pristanišče ima za reškim največji pomen med našimi pristanišči. Obnova zelo razdejane obale in pristaniških naprav zahteva mnogo dela. Povsem na novo so morali zgraditi 150 m dolgo obalo "Dobrika." Ob nji bodo lahko pristajale tudi največje čezmorske ladje. Delo je bilo končano 24. septembra. To je pa le eno številnih del, ki jih bo treba še končati. Zda obnavljajo še tri večje pomole in čistijo morsko dno.

Letos so pridelovali tobak na 14% večji površini kakor lani. Pridelek tobaka je bil letos mnogo večji kakor lani. Razen boljše

letine je bilo posajenega tudi precej več tobaka. Odkup se bo začel novembra. Najboljši tobak so letos pridelali v Makedoniji, v južni krajih Srbije, Hercegovini, pa tudi v Dalmaciji in Crni gori. Letošnja odkupna cena bo 200% višja kakor leta 1939.

4 milijone sadik za pogozdovanje je vzgajilo gozdno gospodarstvo v Banja Luki. Ima tri drevnice. Gojijo predvsem akacije. Razen tega so za letošnje saditev pripravili 10.000 orehovih in 5.000 murvinih dreves, ki jih bodo posadili vzdolž cest. Med pogozdovno kampanjo bodo tudi posejali 25 vagonov želoda in mnogo kostanja.

BARBERTON, OHIO**LAUGHMAN MOTOR CO.**

431 HOPOCAN AVENUE W. — SH 2123

želi vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

Sam Litwak

Moška oprava, potrebščine in čevlji

272 WOOSTER RD., N. — Sherwood 6422

Robert E. Snodgrass

TRGOVSKI POSVETOVALEC

568½ W. Tuscarawas Ave. — PL 1911 — na domu: OX 2891
Prodaja zemljišča, zavarovalnine in bonde

Dr. William G. Price

MECHANOTHERAPY

531½ TUSCARAWAS AVE., W. — SH 2033

Urad odprt od 10. do 12. in od 1. do 5.

Rood's Service

493 WOOSTER ROAD, W.

SH 0268

VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM ZELIMO
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

MARSHALL'S

Vogal Tuscarawas & E. 4th St.

SH 1156

WM. G. TAYLOR, INC.

536 WOOSTER RD., W.

nasproti Barberton poštne urada

PRODAJAMO ZEMLJIŠČA, FARME IN
ZAVAROVALNINO

Tel.: Plaza 2183 — na domu: SH 1241

J. E. Lippe Flooring Co.

475 E. TUSCARAWAS AVENUE — PL 4112

Imamo popolno zalogo preprog in linoleja, tile in inlaid.
Proračune damo radevolje. — Se priporočamo.

John P. Smith Agency

495 TUSCARAWAS AVE., W. — Tel.: SH 5423

Vam preskrbimo vsakovrstno zavarovalnino proti
nizki ceni.

Sylvart Studio

544½ W. TUSCARAWAS AVE. — SHerwood 9921
Slike naredimo, da jih cenite vi in oni, ki jih prejmejo,
na leta in leta.

ZA PRVOVRSTNO POHISTVO PO ZMERNI CENI,
OBISČITE

THE FRANK CO.

Vogal Tuscarawas in Second Street

Najsibo, da želite en komad ali pohištvo za opremo
vašega stanovanja, pri nas boste našli kar želite.

BEDFORD, OHIO**BEDFORD DRUG CO.**

BROADWAY, vogal COLUMBUS — BEDFORD, O.

Tel.: Bedford 211

IZPOLNJUJEMO ZDRAVNIŠKE PREDPISE

Za bolečine v mišicah: za revmatizem in nevralgijo
RABITE DERMA RUB LIQUID ANALGESIC

H. C. Webb & Co.

ZLATNINA IN POTREBŠČINE
674 BROADWAY — BEDFORD, OHIO

Tel.: Bedford 204

Holbrook Lumber Co.

LES, BARVE IN GRADBENE POTREBŠČINE

470 BROADWAY — BEDFORD, OHIO

Tel.: Bedford 435

Bedford Radio & Appliance

717 BROADWAY — BEDFORD 467

Pri nas nismo nikoli tako zaposleni, da vam ne bi mogli
nuditi prvovrstne in vljude postrežbe.

Popravimo in prodajamo radio aparate in druge električne pripomočke. — Govorimo slovensko.

Bedford Floral Shoppe

Cvetje za svatbe, sveže narezani šopki in cvetje v
loncih ter venci.

R. L. HOTCHKISS, lastnik

711 BROADWAY — BEDFORD 1315

Stephen Szaraz

PRODAJAMO ZEMLJIŠČA IN ZAVAROVALNINO

Iščemo 100 domov in farm za kupce z gotovino.

689 BROADWAY — BEDFORD 762 — BEDFORD, O.

The Bedford Savings & Loan Co.

686 BROADWAY — BEDFORD, OHIO

želi vsem svojim klijentom vesele božične praznike
in srečno novo leto.

LORAIN, OHIO**SMITH'S POULTRY HOUSE**

1856 EAST 28th ST. — Tel.: 7129

KOKOŠI IN DRUGA PERUTNINA, KOT JO ŽELITE

Cene so zmerne.

**LORAIN BUILDERS SUPPLY
COMPANY**

E. EIGHT ST.

OMET — BARVE — CEMENT — OPEKA
KAMENJA IN OGNJIŠČA

Postrežba prvovrstna — cene zmerne

McCARVEL

ZLATAR

VESCAK NA DIAMANTIH IN
DRAGOCENI ZLATNINI

Prvovrstno popraviljanje ur.

1846 Broadway

Marty's Dress Shop

1920 BROADWAY

OBLEKE ZA ŽENE IN DEKLETA

Potrebščine — spodnje perilo — nogavice

Mills Seed Store

"Semena, ki rastejo"

539 BROADWAY — TEL.: 3137

Semena, flance, korenine, lončena posoda in razne
potrebščine za pse, perutnino in druge živali.

Lorain Photo Shop

1772 BROADWAY — Tel.: 92724

Imamo vsakovrstne potrebščine za slikanje
ter zgotovimo slike.

THE LORAIN BANKING CO.

Broadway at Sixth

BROADWAY AT SIXTH

LORAIN, OHIO

Če imate zavarovalnino na vaše življenje, ki že ima
rezervno vrednost, jo lahko porabite kot varščino za
posojilo. Prinesite jo k nam, če potrebujete posojilo, in
prihranili si boste velike obresti za posojilo.

AKRON, OHIO

Graf Leather Store

853 SO. MAIN STREET — AKRON, OHIO — HE 1827
VPREGE, OPREMA ZA JAHANJE, ITD.
Tudi popravljamo usnjene predmete.

The Chima Travel Bureau, Inc.

1130 SO. MAIN STREET
Tel.: na uradu: BL 3616 — na domu: PA 6390
Prodajamo zemljišča in zavarovalnino; vozne listke in vršimo notarska dela.

Grecni Music Store & Studio

Slovenske in hrvatske plošče, radio aparati, fonografi, klavirji. Učimo igranje na vsakovrstne instrumente.
1137 SOUTH MAIN STREET — Tel.: Jefferson 4021

Bennet's Radio and Record Shop

Prodajamo in popravljamo radio aparate za na dom in avte, ter električne predmete.
744 SOUTH MAIN STREET — BL 3843

Posetite našo prenovljeno in povečano trgovino, kjer dobite skoro vse, kar potrebujete.

S. S. Kresge Company

1106 SOUTH MAIN STREET

WALTER W. BORN

16 S. BROADWAY — AKRON 8, OHIO
HE 6148-6149 — na domu: UN 4022

Prodajam zemljišča, zavarovalnino in bonde.

TOMEI STUDIOS

UMETNIŠKO IZDELANE SLIKE SKUPIN
IN POSAMEZNIKOV

86 East Mill St. — HEmlack 8618

Zvečer po dogovoru

Kenmore Record Shop

"Godba za vsako priliko"
Vse najnovejše slovenske in hrvatske ter Yankovičeve plošče
943 KENMORE BLVD. — SH 7941

Scott Store No. 16

254 S. MAIN STREET — AKRON, OHIO
Največja in najlepša 5c—\$1 trgovina v Ohio
Oglejte si našo veliko zalogo slik

T. W. Nickol

URAR IN ZLATAR
2206 1/2 15th ST., S. W. — AKRON, OHIO
Popravimo ure in prodajamo fine diamante

Griffiths Store

956 KENMORE BLVD. — AKRON, OHIO
Modna trgovina z moško delovno opravo, žensko in otroško obleko in potrebščinami.

Albert J. Friess — Zlatar

DIAMANTI, URE IN DARILA
307 SO. MAIN STREET — AKRON, OHIO
FR 6712

Armada in mornariška obleka in orodje pripravno za lov in delo na prostem ali pa za pošiljke v staro domovino. — Posebnost za božič—1/4" Hy-Power električni vrtač—\$14.95.

Surplus & Supply Outlet

892 S. MAIN STREET

Pongracz Studio

FOTOGRAFI ZA VSAKO PRILIKO

702 S. MAIN STREET — Tel.: HE 0914

Royal Motor Sales

719 SOUTH MAIN ST. Jack Podlish, poslovođa
Prodajamo in kupujemo avte vseh izdelkov.
Imamo 15 avtov 1946 l. naprodaj, 24 mesecev za plačati.

Brumbaugh Floral Shop

932 FLORIDA AVE. — SH 3828

Cvetlice za poroke, veselice, zabave in venci

Kenmore Baking Co.

1935 MANCHESTER ROAD

Za božične praznike bomo imeli fino pecivo in kruh. Naša posebnost je pecivo za klube in prireditve. Dovajamo po Akronu in Clevelandu.

Mičurinovo življenje in delovanje

(Nadaljevanje in konec.)

Mičurin je spoznal, da je pojav spremenljivosti v svetu živih bitij mnogo promembnejši kot se navadno misli. Spremenljivost in dednost sta dva mejnika, med katerima se dogaja to, kar imenujemo nove oblike oziroma nove lastnosti. Mičurin je vpošteval pri svojem delu oba prirodna pojavi, zanimala ga je seveda predvsem spremenljivost. Prav v tem se razlikuje njegovo mišljenje in delovanje od ostalih gojiteljev kulturnih rastlin in v tem moramo iskati zametek njegovih izrednih uspehov.

Mičurin je opazoval tisoče in tisoče sejancev najrazličnejših drevesnih križancev in so imeli vse mogoče lastnosti. Imel je torej dovolj prilike, da je spoznal načine, po katerih izbira narava. Prepričal se je temeljito, da samo najspodobnejše rastline premagajo vse ovire, ki jih postavlja rastišče. Spremenljivost in izbor v boju za obstank sta obe gonilni sili, s katerimi ustvarja narava nove oblike, nove zvrsti in vrste, kakor je učil že Darwin.

Ivan Vladimirovič Mičurin je bil njegov obéudovalec in vreden naslednik in je razvil darvinizem v vsej popolnosti. Obračunal je z vsemi ostanki zastarelega nauka o nespremenljivosti rastlinskih vrst in je neprestano mislil, kako bi jih spremenil sam. Trudil se je dolgo, da bi se naučil posnemati naravo. Izbiral je rastline, ki so imele najbolj prikladne oblike in najboljše lastnosti. Gojil jih je na slabih negojenih tleh, da je izbral najbolj odporne. Napravil je nešteto poskusov, da se je naučil usmerjati razvoj posameznih rastlin. Neprekosljive in ženialne so metode, ki jih je pri tem uporabljal.

V svojih spisih, zlasti v knjigi "Uspehi šestdesetletnega dela," je povedal vse, kar je dognal, dosegel in spoznal. Na sadnem drevju in na jagodnicah, s katerimi se je najbolj bavil, je odigral splošno veljavne zakonitosti rastlinskega razvoja. V celoti je spoznal, kako silni so vplivi zunanjih faktorjev. "Katero koli rastlino ali rastlinsko vrsto vzamemo," pravi Mičurin, "na vsaki opazimo, da se je nekaj na njej spremenilo. Ni rastline, na kateri ne bi bila vsaj ena dedna lastnost spremenjena."

Jasno je videl, da ni mogoče s križanjem vsakega poljubnega para roditeljev doseči novih sort, ki jih želimo in potrebujemo. Z globoko pronicavostjo je izbiral oblike staršev, ki jih je potem križal. Z odbiranjem roditeljev za križanje se delo ne konča, ampak se šele začneja. Sejal je semena mešanec, opazoval je njihovo rast, obliko in lastnosti.

Z neizprosno roko je iztrebil —kakor dela to narava—vse rastline, ki so imele nezaželjene lastnosti. Pokazal je, da se dajo vzgojiti iz enakih semen mešanec, če jih gojimo na različnih rastiščih, različne sorte z različnimi, gospodarsko važnimi lastnostmi. S tem je dokazal, da se razvoj posameznih rastlin ne more dokončati, ne da bi ostala sled o tem v nasledstvu. Dedne zasnove, ki so v rastlini, se razvijajo v odgovarjajoče lastnosti pod neprestanim vplivom različnih činiteljev rastišča. Razvoj rastlin je celota, v kateri nastajajo lastnosti iz dednih zasnov pod neprestanim vplivom okolja.

Mičurin je križal navadno rastline različnih sort iste vrste; mnogokrat pa je križal tudi rastline različne vrst in celo različnih plemen (rodov), ki se vča-

sih le neradi križajo. Težave, ki so zato nastale, je premostil na dva načina. Pri prvem načinu je vzel kot mater mlado rastlino, ki ni bila čistega rodu, ampak mešanec, in je šele prvič cvetela. Na ta način mu je križanje lažje uspelo. Pri drugem načinu je olajšal križanje z novo genialno metodo, ki jo je imenoval metoda vegetacijskega zblizanja.

Od mladih sejancev mešanec, ki niso še rodili, je vzel nekaj enoletnih poganjkov kot cepiče in jih je vcepil v krono dorastlega drevesa druge vrste ali celo drugega rodu. Cepiči so se vrasli in so se razvijali pet do šest let pod vplivom onega rodu ali vrste, kjer so bili vcepjeni. Spremenili so stopnjema svoj ustroj. Ko so cveteli, jih je uspešno križal z vrsto (rodom), na kateri so rasli.

Se genialnejše so metode mentorjev, s katerimi je z nedosegljivo umnostjo in pretkanostjo izkoristil vse vplive podlage na cepiče, pa tudi obratno, vplive cepičev na podlago. Cesar ni mogel doseči s svojimi metodami križanja, je skušal doseči in je tudi dosegel na ta način, da je kombiniral te z metodami mentorjev. Navesti hočem nekatere primere.

Mičurin je križal japonsko črešnjo (Prunus Padus Mackii) z neko uralsko višnjo. (Prunus cerasifera). Mešanec, ki je zrasel iz semena, je zelo lepo cvetel, jagod pa ni rodil. Bil je jatel. Mičurin je našel izhod. Okuliral je oko mešanca na črešnjo podlago. Pod vplivom podlage je okulant v drugem letu cvetel in rodil v vseh cvetih popolnoma razvite plodove. Vpliv podlage je povečal na ta način, da je pustil na podlagi nekaj poganjkov z listi. Snovi, ki jih izdeluje podlaga v svojih listih, povečajo aktivnost njenih korenin, obenem pa povečajo vpliv podlage na cepič.

V svoji dolgoletni praksi je vzgojil mnogo mešanecv iz semen. Taki sejanci so imeli mnogo dobrih lastnosti, korenine pa čisto slabe. Negodne korenine je treba zamenjati. Kako? Med sejanci kulturnih sort sadnega drevja je mnogo takih, ki imajo korenine, kakor bi želeli, da bi jih imel sejanec-mešanec. Na dvehletnega sejanca močne rasti okuliramo oko sejanca mešanca, ali pa vcepimo cepič za skorjo. Tako nas uči Mičurin.

Mnogi dragoceni mešanci nimajo zadostne odpornosti proti mrazu. Vzamemo cepič dragoce-nega občutljivega in ga vcepimo v krono onega od obeh njegovih roditeljev, ki je igral pri križanju vlogo nosilca odpornosti proti mrazu. Tam ostanejo eno, dve ali tri leta, da vpliva nanje podlaga.

Včasih rodijo nekateri mešanci, ki smo jih vzgojili s križanjem, nenavadno kasno ali pa slabo. Od katere koli stare vrste, ki se odlikuje po zgodnji, obilni rodovitnosti, vzamemo nekaj cepičev s cvetnimi popki in jih vcepimo v krono kasno zorečega mešanca, ki mora biti starejši kot 10 let. Cepiči ostanejo na drevesu eno ali dve leti, da vplivajo na podlago in pospešijo zorenje ter rodovitnost, nato jih odrežemo. Cepičev, vzetih od mladih sejancev-mešanecv, ne smemo uporabljati v ta namen.

Včasih rodijo mešanci prezgodaj. V takem primeru vcepimo ponovno v krono mešanca nekaj cepičev one vrste, ki je bila njegova mati.

Na isti način je Mičurin dobil rdečecbarvne plodove novih sort višenj, ko je vcepil v krono nove vrste cepič rdečepodne višnje.

Isto se mu je posrečilo tudi v nasprotnem smislu pri jablanah.

THE BUSINESSMEN

Advertising on This
Page Wish the Readers
of This Paper a
MERRY CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR

Na rdečelistno jablano kot podlago je cepil dva zelenolistna mešanica jablan. Barvilo rdečelistne jablane je obarvalo plodove enega od mešanecv, plodov drugega pa ne.

Po metodi mentorjev je vzgojil Mičurin hruške brez pešk. Ukrotil je divjanje hibridnih sejancev s tem, da jih je cepil na krotkejšo podlago ali pa tako, da jim je vcepil v krono cepiče krotkejših sort.

Zelo zanimiv je sledeči primer, ki ga našteva Mičurin med onimi, kjer dokazuje vplive podlage na cepiče. Sam pravi:

"Vcepil sem mandelj 'posrednik' na posebno sorto slive. Na cepiču so se razvili poganjki. Ti so se tako slabo zrasli s podlago, da sem lahko koncem leta vsak poganjek oddelil od podlage. Iz poganjkov sem vzel očesa, da bi jih vcepil na slivo, kar sem tudi storil. Slabo zraščevanje mandeljnih poganjkov, ki jih je sprožil vpliv slivine podlage, se je po očesih prvega leta preneslo na poganjke v drugem letu."

Nato nadaljuje:

"In končno še poizkus, ki je še bolj interesanten in še bolj dragocen. Napravil ga je v našem sadovnjaku Jakovljevi. V svojstvu mentorja so bili prvič 5. junija in drugič 25. oktobra 1926 vcepjeni cepiči citronovca (limone) na hruško. Tu smo lahko opazovali, kako vplivata druga na drugo dve popolnoma različni rastlini, ki spadata celo v različni družini. Sožitje je moglo nastati očitno zato, ker sta oba mlada, enoletna sejanca, ki še nista vstali in izoblikovala svojih lastnosti. Citronovec ni izgubil pozimi listov. Še več, vplival je na korenine podlage in preko teh na očesca hruške, da je brstela in nadaljevala svojo rast tudi pozimi; ostali hibridni sejanci (hruške), ki so rasli poleg, pa so odvrgli liste. Nadejati se je, da bo predal citronovec hruški svojo aromo, dolgotrajno ohranljivost svojih plodov v svežem stanju pozimi, od hruške pa bi bil dolžan spre-

(Dalje na 8. strani)

DARILA

ZA VSAK
DOGODEK

KONČICE ZA

KNJIGE,

ČAJNI SETI,

POSODICE ZA SOL

IN POPER

VAZE, URE, ITD.

Poslužite se našega načrta, da kupite sedaj in vam shranimo do božiča.

RE-ENAMEL

Akron, O.

AKRON, OHIO

BOND REALTY CO.

161 E. MARKET — BL 6177
ČE IMATE POSESTVO NAPRODAJ,
SPOROČITE NAM
Prodali smo že stotine zemljišč.
Zglasite se pri nas kadarkoli

Perk's Studio

86 SOUTH HOWARD ST. — BL 5613
Naše geslo je: vljudna in točna postrežba.
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

CANTON, OHIO

DANIEL
DISTRIBUTING COMPANY, INC.

1425—6th ST. N. E. — CANTON, OHIO
Tel.: 55333

Prodajalci najboljših pive, vina in cordials.

McCrory's Dept. Store

227 MARKET AVE.

Trgovina, kjer si boste lahko nabavili razne potrebščine po nizkih cenah.

Camp's Catholic Art Goods

311 CLEVELAND AVE., N. W. — Tel.: 2-8501
Okviri za slike, slike, religiozni predmeti in voščilne karte.

Guist's Radio & Lock Service

521 E. TUSCARAWAS ST. — Tel.: 55838—41509
Imamo vsakovrstno orožje in municijo, ki jo dobimo od vsepovsod po U. S.

KLAVIRJI — Baldwin — Gulbransen

NAJBOLJ POPULARNA IZDELKA ŽE VEČ
GENERACIJ

RADIO APARATI—Ni ga boljšega izdelka kot je
STROMBERG-CARLSON
Kupite na lahka odplačila

HAHN & CO.

404 W. Tuscarawas — Tel.: 4-4923

"America's Best"
GOLDEN AGE BEVERAGES

150 CHERRY AVE., N. E.

Tel.: 3-3333

Ohio China Wholesale Co.

314 REX AVE., N. E. — TEL.: 3-1301

Popolna zaloga opreme in potrebščin za restavracije, hotele in gostilne

Green's Music Store

124 CLEVELAND AVE., S. W. — TEL.: 4-3522
Imamo piano harmonike vseh velikosti.
Nudimo popolno postrežbo v godbi.

NILES, OHIO

Federal Dry Cleaning Co.

143 E. CHURCH ST. Michael Ross, lastnik
Sčistimo in zlikamo moška in ženska oblačila.
Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

Niles Lumber & Supply Co.

Priporočamo gradbenikom in hišnim posestnikom naše podjetje za nabavo lesa in gradbenih potrebščin.

Mauro Sales & Service

16 E. PARK AVE. — Tel.: 2-2341

Izvršimo vsakovrstna popravila na električnih pripomočkih

YOUNGSTOWN, OHIO

S. H. Kress & Co.

117 W. FEDERAL STREET

Razne potrebščine za na dom dobite pri nas po nizki ceni.

Mičurinovo življenje in delovanje

(Nadaljevanje s 7. strani)

jetí večjo odpornost proti mrazu.

Mičurin je spoznal, da se najdejo pri uporabi mentorjev prav tako kakor pri vseh poizkusih tudi primeri, ko ni pravega uspeha. Lep primer je mešanec "antonovka" × "beli zimski kalvi", ki ima lepe plodove dobrega okusa. Ti plodovi se držijo tako slabo na drevesu, da jih vsak veter pomeče na tla, ko so dosegli komaj polovico normalne velikosti. Poiskusi, da bi slabo lastnost odstranili z uporabo mentorjev, se niso obnesli.

Ce pregledamo pozorno pravkar našete primere, spoznamo, da je dognal Mičurin marsikaj. Nekatera od teh dragocenih dognanj—zlasti njihova tolmačenja—se ne ujemajo popolnoma s stališčem in mnenjem poklicnih genetikov. Predstavniki genetike in zastopniki mendelizma pojmujejo izsledke Mičurina drugače, kakor jih tolmači sam. O tem piše Mičurin v poglavju "Razjasnitev delovanja mentorjev in pojmovanje o ksenijah": "Predvsem hočem razmotrivati o sumnji nekaterih sadjarjev, ali je sploh mogoče, da mentorji učinkujejo. Take sumnje se pojavljajo vsled nezadostnega praktičnega znanja nekaterih teoretikov, ki pozabljajo, kar so že vsi davno priznali, namreč, da vpliva podlaga na cepiče."

Spremembe lastnosti, ki nastanejo pod vplivom podlage na cepičih starih sort, se ne prenesajo na potomce; še več, prenesi se ne dajo—razen v par izjemah—s cepiči niti na drugo podlago. Popolnoma drugačni so vplivi podlage na cepiče, ki smo jih odrezali od mladih hibridnih sejancev, to je sejancev-križancev. Mladi hibridni sejanec, ki šele oblikuje svoje lastnosti, je za vplive zelo občutljiv. Zato se cepiči, ki smo jih odrezali od takih sejancev pod vplivom podlage, na katero so bili vcepljeni, zelo spremenijo. Spremembe, ki pri tem nastanejo, je mogoče prenesti s cepiči tudi na drugo podlago; v nekaterih primerih, ko sežejo spremembe dovolj globoko v ustroj hibridnih sejancev, se celo podedujejo. Čim mlajši so hibridni sejanci (enoletni, dveletni), od katerih odrežemo cepiče, tem večja je verjetnost, da bomo dosegli želene spremembe.

Starejši sejanci postajajo od leta do leta manj občutljivi za vplive, ki prihajajo od podlage.

Dober prostor za delo, je dober prostor za OSTATI

Eden najboljših načinov za poizvedeti če je družba dobra za delo, je da se preprača kako dolgo delajo ljudje pri njej.

Seveda, pri veliki železni družbi kot je Republic, ljudje ne prestando prihajajo in odhajajo. Toda tu je nekaj presenetljivih podatkov:

13,000 izmed več kot 65,000 delavcev pri Republic se nahaja pri družbi PETNAJST LET in več.

24,000 jih je pri Republic že DESET LET in več.

25,000 jih je pri Republic PET LET in več.

50,000 izmed več kot 65,000 ljudi pri Republic se nahaja pri Republic eno leto ali več. 15,000 se jih je pridružilo Republic tekom zadnjih dvanajst mesecev.

Republic je ponosna, da se toliko mož in žena, ki pridejo delati k Republic v njene 76 tovarne, rudnike in skladišča, in v Republic urade, odloči ostati za vedno.

To je zelo dobro izkazilo, da je Republic dobro mesto za delo... in dobro mesto za OSTATI.

Republic Steel Corporation

Spremembe postajajo bolj redke in ne segajo več tako globoko. Desetletni hibridni sejanci so večinoma že skoraj neobčutljivi za vsak tovrsten vpliv. Blizajo se onemu razdobju svojega razvoja, ko bodo dobile njihove lastnosti najvišjo stopnjo stalnosti, ko bodo dobile tudi sile, ki tičijo v njih, največjo zmogljivost, blizajo se višku razvoja, ko bodo začeli roditi.

Taki so bili Mičurinovi nazori o spremenljivosti rastlinskih lastnosti in o dednosti že v začetku našega stoletja. Takratni poklicni raziskovalci-mendelisti jih niso mogli doumeti. To, kar je trdil Mičurin, se jim je zdelo neverjetno. Vedeli so, da se lastnosti rastlin pod vplivom okolice, v kateri žive, spreminjajo; izkazalo se je, da se take spremembe ne podedujejo. Poznali so seveda tudi redke primere, da so

se oblike in lastnosti rastlin natenkrat in sicer dedno spremenile. Znano jim je bilo tudi to, da se dajo s križanjem vzgojiti rastline, ki imajo take oblike in lastnosti, ki jih prej niso imele, in da se to tudi podeduje.

Kljub temu pa jim ni prišlo niti na misel, da bi pripisovali spremenljivosti oni pomen, kakor ji ga je pripisoval Mičurin. O tem pa, da bi mogle nastati pod vplivom okolice in drugih rastlin spremembe, ki bi se celo podedovale, niso hoteli ničesar niti slišati. Mičurin je imel zato proti sebi strnjeno fronto vseh, ki so bili poklicani ali so vsaj mislili, da so poklicani, da o tem odločajo.

Ako bi živel Mičurin danes, bi laže branil svoje trditve in bi tudi laže prodrl. Našel bi lahko celo vrsto primerov in izsledkov drugih raziskovalcev, ki bi pričali o resničnosti njegovih, na izkustvu slonečih trditve. Pokazal bi lahko na znane primere, da vplivajo različne snovi in različne sile na rastline in živali vsaj takrat, ko so v posebnih štadijih svojega razvoja tako ze-

lo občutljive, da so spremembe, ki nastanejo takrat, dedne. Tudi glede onih sprememb, ki nastanejo pod vplivom podlage na cepiče starih sort in jih ne moremo niti s cepiči prenesti na potomstvo, bi ne našli na odpor.

Saj poznamo hormone, to je snovi, ki jih producirajo rastline, da krožijo po njih in uravnavajo oblikovanje, rast in razvoj. Take snovi pridejo iz podlage lahko v cepiče ali pa obratno. Te snovi pridejo lahko tudi v cepiče hibridnih sejancev, če uporabljamo te mesto cepičev starih sort. Ker so taki cepiči zelo občutljivi, povzročijo v njih seveda večje spremembe, ki ostanejo in se prenesejo tudi takrat, če sejanec precepimo na drugo podlago. Hormoni pridejo končno lahko v nastajajoče cvetne popke cepičev in vplivajo na nastajajoči cvetni prah, na razvijajočo se plodnico, na zarodke v semenih. Vsi ti cvetovi deli so zelo občutljivi.

Spremembe, ki tu nastanejo, so navadno dedne. V zadnjem primeru so hormoni snovi in sile, ki učinkujejo iz okolice na

sestavne dele cvetov in povzročajo v njih dedne spremembe na isti ali na podoben način kot križanje, obsevanje z različnimi vrstami žarkov, namakanje v kolhicinu itd.

Ostanejo pa kljub temu nekatere trditve in nekatera tolmačenja, ki jih najdemo v Mičurinovih delih in jih ne moremo popolnoma spraviti v sklad s sodnim mnenjem mendelizma naklonjenih pristašev. Tako je na primer mogoče ksenije (ksenije prvega in drugega reda po Mičurinu) enostavno razložiti na podlagi mendelističnih nazorov kakor na podlagi tolmačenj, ki jih navaja Mičurin. Prav tako se nekatere pojave, ki jih opisuje in smo jih izpustili, ker bi sicer obseg našega članka preveč narasel. Sodba o teh vprašanjih še ni padla. Saj si niti pristaši mendelizma niso na jasnem, kaj so res dedne zasnove (geni), ki se prenašajo od roditeljev na otroke. Morda so celo posebne vrste hormoni? V tem primeru je videl Mičurin še veliko dalj, kot mislimo.

(Konec)

A good place to work is a good place to STAY

One of the best ways to find out if a company is a good place to work is to see how long people stay with it.

Of course, in a big steel company like Republic, folks are constantly coming and going. But here are some amazing facts:

13,000 of Republic's more than 65,000 employees have been with the company for FIFTEEN YEARS or more.

24,000 have been with Republic for TEN YEARS or more.

35,000 have been with Republic for FIVE YEARS or more.

50,000 of Republic's more than 65,000 people have been with Republic for one year or more. The remaining 15,000 have joined Republic during the last twelve months.

Republic is proud that so many of the men and women who come to work for Republic in its 76 plants, mines and warehouses, and in Republic offices, decide to stay for keeps.

Here's pretty good proof that Republic is a good place to work... and a good place to stay.

REPUBLIC STEEL CORPORATION

FARRELL, PA.

REINSEL FUNERAL SERVICE

T. L. REINSEL — Tel.: 4316 — FARRELL, PA.

C. T. REINSEL — Tel.: 5845 — SHARON, PA.

Eston's Jewelry

"Vaš prijateljski zlatar"

513 IDAHO STREET — Tel.: 2-3927

Fina zlatnina in fotografske potrebščine.

Mark's Music Store

SLOVENSKE IN HRVATSKE PLOŠČE

Godbeni instrumenti — note, itd.

Vogal FRUIT & IDAHO STREET — Tel.: 6672

Modern Dress Shop

939 SPEARMAN AVENUE

OTROŠKA IN ŽENSKA OPRAVA — VSE MERE

Najboljše blago po nizkih cenah.

SHARON, PA.

Martha's Curtain Shop

32 SHARPSVILLE AVE.

Tel.: Sharpsville 2225 — Sharon 3584

Fine zavese v raznovrstnem blagu.

Famise Foundation Shop

212 EAST STATE STREET

Velika izbira ženskih oblek in perila ter lepe ročne torbice

Shontz & Myers

Obleke in potrebščine za moške in fante.

Greenville, Pa. — Sharon, Pa. — Grove City, Pa.

Simon Bros.

329 SOUTH DOCK ST. — Tel.: 7177

Stara železnina, tajerji, rabljene kovine, cevi in druga železnina.

G. C. Murphy Company

5 and 10c STORES

57-69 EAST STATE STREET — SHARON, PA.

Vsakovrstne potrebščine za na dom.

E. J. Murchie and Son

CVETLIČARJI

33 VINE STREET — Tel.: 7282

Najlepše cvetje za vsako priliko po zmernih cenah.

Johnston Wallpaper and Paint Co.

81 WEST STATE STREET

BENJAMIN MOORE & CO. PRODUCTS

Prvovrstno barvo in stenski papir vseh vrst si lahko izberete iz naše zaloge.

Robins Furniture Co., Inc.

PRVOVRSTNO POHIŠTVO ZA MANJ

142-146 EAST STATE STREET — Tel.: 21879

TEČJI V SIVANJU ZA MLADA DEKLETA V STAROSTI 12 DO 16 LET SEDAJ V TEKU!

2-urni pouk, osem tednov, za \$8. kompletni tečaj

Singer Sewing Center

12 SO. WATER ST. — TEL.: 6816

Thomas Floral Shop

Cvetličarna, kjer si lahko nabavite krasno cvetje za vse slučaje.

204 E. STATE ST., SHARON, PA. — Tel.: 4156-4157
404 IDAHO ST., FARRELL, PA. — Tel.: 2921

Saks Jewelry

VSAKOVRSNA FINA ZLATNINA IN DIAMANTI

118 W. STATE STREET

King's Music Shop

Glavni stan godbenikov. Vse, kar spada k godbi, dobite pri nas.

25 SOUTH WATER AVE. — Tel.: 22185

Flower Lumber Co.

149 SO. DOCK ST., NASPROTI ERIE FREIGHT

Fin les za vsakovrstno uporabo ali gradbeno delo.